

Raadsstuk

Onderwerp: Jaarverslagen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) Voortijdig Schoolverlaten en CAREL Zuid-en Midden-Kennemerland en leerplicht Haarlem 2011-2012

Reg.nummer: 2012/399700

1. Inleiding

De gemeente Haarlem heeft diverse taken in het kader van de uitvoering van RMC en leerplicht. Op grond van de wetgeving en de uitvoering in het kader van de aanpak bestrijding voortijdige schooluitval (VSV) treft u hierbij de regionale jaarverslagen van RMC en CAREL en het leerplichtverslag Haarlem aan.

Hierdoor wordt een overzicht van de uitvoering van het beleid over het afgelopen schooljaar geboden.

Elk jaar wordt op basis van de middelen van het ministerie OCW de exacte uitvoering RMC door het college van B&W van de RMC-contactgemeente bepaald. De afgesproken maatregelen van het inmiddels voor 2012 verlengde VSV-convenant 2008-2011 zijn onverkort verder uitgevoerd.

2. Voorstel aan de raad

1. Het college stelt de raad voor de jaarverslagen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten en CAREL Zuid-en Midden-Kennemerland en het jaarverslag leerplicht Haarlem 2010-2012 goed te keuren.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Het college stuurt het voorstel naar de gemeenteraad nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht.

3. Beoogd resultaat

Voldoen aan de wettelijke verplichting van vaststelling van de jaarverslagen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten Zuid- en Midden-Kennemerland, inclusief CAREL en Leerplicht Haarlem 2011-2012.

4. Argumenten

Jaarlijks dient de Raad ingevolge de van toepassing zijnde wetgeving van RMC en leerplicht de jaarverslagen goed te keuren.

Bij RMC is sprake van ca. 55% herplaatsingen naar scholing c.q. scholing en werk. Ten opzichte van de vorige verslagperiode is sprake van een stabilisatie ten opzichte van de verslagperiode 2010-2011 (anderhalf jaar).

Inmiddels is in 2012 ook gebleken dat voortijdige schooluitval van nieuwe schoolverlaters over 2010-2011 in de regio Zuid- en Midden-Kennemerland is gedaald met 24,5% ten opzichte van de jaren daarvoor. Voor Haarlem is de daling volgens de voorlopige OCW cijfers 26,9% over genoemde periode.

De jaarverslagen bevatten een overzicht van de uitvoering en resultaten over het schooljaar 2011-2012. Dit zijn met name :

-De preventieve aanpak: 50% van de jongeren, die een gesprek met leerplicht/RMC hebben op het spreekuur, komt niet meer terug als verzuimer

-De website voor jongeren wordt goed benut.

Specifiek leerplicht:

-Signaal verzuim (minder dan 16 uur in 4 weken) is afgenomen

-Zorgwekkend verzuim (meer dan 16 uur) is toegenomen.

Specifiek RMC:

-Er zijn 1022 RMC jongeren (van totaal 1857) herplaatst naar scholing c.q. scholing en werk

-Er zijn 47 jongeren herplaatst naar Werkervaringstraject, Jong en Ondernemend en Jong en Moeder

-Er hebben 34 jongeren een EVC certificaat en 10 jongeren een diploma ontvangen.

Coalitieakkoord en de Programmabegroting 4.1.: Jeugd en Onderwijs, Optimale kansen op deelname aan de maatschappij door jongeren.

Op de in de jaarverslagen genoemde beleidsspeerpunten wordt (in overleg met de ketenpartners) ingezet door de gemeente.

Het betreft de volgende punten:

-Meldingsdiscipline van verzuim door scholen optimaliseren mede op grond van regionaal verzuimprotocol

-Preventieve inzet van leerplicht en RMC op de VO scholen en ROC's voortzetten

Specifiek leerplicht:

-Blijvende aandacht voor thuiszittersproblematiek

-Afsluiten (regionale) samenwerkingsovereenkomst handhaving met de Onderwijsinspectie

-Opstellen van een (regionaal) protocol schoolziekteverzuim met de GGD

Specifiek RMC:

-Stimuleringsbeleid om, in overleg met de ROC's en werkgevers, arbeidsmarktrelevante opleidingen te bieden

-Actief beleid om meer leerwerkplekken en stageplekken te (laten) werven voor jongeren, zodat zij hun opleiding kunnen afmaken (jobcoaches op MBO's)

-Aandacht voor gevolgen invoering "Focus op Vakmanschap" bij MBO's.

5. Kanttekeningen

n.v.t.

6. Uitvoering

De beleidscoördinator van RMC valt onder de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS). Beleid en uitvoering vindt plaats namens de 9 gemeenten van Zuid- en Midden-Kennemerland. De uitvoering heeft in 2012 plaatsgevonden door de tijdelijke stichting RMC.

Het team CAREL, vallend onder de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS) voerde namens de 9 gemeenten de administratie en registratie van verzuim en voortijdig schoolverlaten in samenwerking met de dienst uitvoering onderwijs (DUO) uit.

Het team Leerplicht, vallend onder de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS) voerde over die schooljaren ook de leerplicht uit voor de gemeente Zandvoort en in het laatstgenoemde schooljaar ook voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Vanaf het schooljaar 2011-2012 is vanuit Haarlem ook de uitvoering van de Leerplichtwet voor de gemeente Heemstede verzorgd. Voor deze gemeenten worden aparte jaarverslagen leerplicht opgesteld.

7. Financiële paragraaf

n.v.t.

8. Bijlagen

- Jaarverslagen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie(RMC) Voortijdig Schoolverlaten en CAREL Zuid- en Midden-Kennemerland (1 document) 2011- 2012
- Cijfers RMC Haarlem 2011-2012
- Wijkcijfers RMC 2011-2012
- Jaarverslag 2011-2012 Leerplicht Haarlem. met wijkcijfers Haarlem

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

De raad besluit de jaarverslagen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten en CAREL Zuid- en Midden-Kennemerland en leerplicht Haarlem 2011-2012 goed te keuren.

Gedaan in de vergadering van ... ..

De griffier,

De voorzitter,

Jaarverslag

RMC

2011-2012

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
1. Doel van RMC	9
2. Beleid en uitvoering RMC	11
2.1 Regio Zuid- en Midden Kennemerland: Regiegroep RMC en leerplicht	
2.2 Noord-Holland en landelijk	
2.3 Zomeracties (“met een diploma op zak kom je aan de bak”)	
3. Ketenpartners	13
4. Uitvoering	15
4.1 Taken van RMC	
4.2 Projecten binnen RMC	
5. Resultaten 2011-2012	23
6. Beleidsspeerpunten	25
7. Conclusie	27
Bijlage 1 Afkortingen	29
Bijlage 2 Jaarverslag Bureau CAREL 2011-2012	31

Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag 2011-2012 aan van de uitvoering van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC).

De RMC is een regionale voorziening voor Midden- en Zuid Kennemerland ten behoeve van voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Haarlem is contactgemeente van de RMC regio "West-Kennemerland" (Zuid- en Midden-Kennemerland). De RMC/VSV-beleidscoördinatie in de regio is belegd bij de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS) van centrumgemeente Haarlem.

In dit jaarverslag geeft de RMC overeenkomstig de wetgeving inzicht in de gang van zaken van de uitvoering over het afgelopen schooljaar. De RMC cijfers van de totale regio worden in dit verslag vermeld. Per gemeente zijn deze cijfers ook beschikbaar.

Met de meeste jongeren in het onderwijs gaat het goed. Een relatief klein percentage van alle jongeren verzuimt echter van school en valt voortijdig uit zonder diploma. Deze groep heeft extra ondersteuning nodig van de overheid. In het rapportagejaar heeft de RMC inzet gepleegd teneinde zoveel mogelijk jongeren te herplaatsen naar scholing, danwel scholing en werk. Daarmee zijn goede resultaten behaald. In 55% van de gevallen is een dergelijke herplaatsing bereikt, waardoor de jongeren een grotere kans maken op het behalen van een startkwalificatie.

In het bestrijden van voortijdig schoolverlaten is in de verslagperiode extra inzet gepleegd op de uitvoering van preventieve spreekuren en op jobcoaches. De preventieve inzet heeft geleid tot een reductie van verzuim van zo'n 50%. Het jobcoachteam heeft in 2012 reeds 31 jongeren succesvol geplaatst op een leerwerkbaan. Beide maatregelen hebben dus positieve effecten.

Het terugdringen van VSV is dan ook een van onze beleidsspeerpunten in de regio. Het is een continu proces waaraan de RMC elk schooljaar weer voortvarend aan werkt, samen met de partners, met name de schoolbesturen. Het grootste percentage vsv-ers komt uit het MBO, vooral BBL niveau 2. Ook op niveau 3 en 4 van het MBO en in het VO vindt voortijdige schooluitval plaats.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat jongeren zonder startkwalificatie het meest worden getroffen door de economische recessie, doordat zij eerder werkloos worden.

Wij trachten onze jongeren een zo goed mogelijke uitgangspositie op de arbeidsmarkt te bieden en hen, met diverse instrumenten en begeleiding, te stimuleren om hun diploma te behalen. Immers een (start)kwalificatie biedt meer perspectief op deelname aan het arbeidsproces!

Jan Nieuwenburg
Wethouder Onderwijs van de RMC
contactgemeente Haarlem
Regio Zuid- en Midden-Kennemerland

HEB JIJ OOK LAST VAN

SCHOOLVERLATINGSANGST

Loesje

Postbus 1046
6001 BA Arnhem www.loesje.nl

Inleiding

De uitvoering van RMC is gebaseerd op de visie zoals vastgelegd in het Meerjarenplan bestrijding voortijdig schooluitval (VSV) 2011-2014.

Het jaarverslag heeft betrekking op het schooljaar 2011-2012. Er is sprake van een stabilisatie van het aantal herplaatsingen naar scholing en gecombineerde leerwerktrajecten in vergelijking met de vorige periode 2010-2011.

Over het schooljaar 2010-2011 is in de regio Zuid- en Midden Kennemerland, volgens cijfers van het ministerie van OCW, de voortijdige schooluitval van nieuwe schoolverlaters met 24,5% teruggedrongen. De vsv-cijfers over 2011-2012 zijn nog niet bekend. Het streven is een vermindering van 40% over de komende jaren (tot 2016) en hieraan wordt ook door de RMC hard gewerkt.

RMC bedient oude en nieuwe vsv-ers en tracht deze jongeren te herplaatsen naar scholing c.q. scholing en werk. De voortijdige schooluitval bij 18- en 19 jarigen is relatief het hoogst. Dit is deels verklaarbaar, omdat de jongeren niet meer leerplichtig-kwalificatieplichtig zijn en er bij RMC geen harde sanctiemaatregelen toegepast kunnen worden. Jongeren willen bovendien dikwijls werken/geld verdienen en hebben op korte termijn geen zin meer in school.

RMC probeert hen toch hiertoe te motiveren en activeren om een diploma te halen en in elk geval deel te nemen aan gecombineerde trajecten van leren en werken. Zo hebben ze een beter toekomstperspectief en meer kansen op de arbeidsmarkt.

Vanaf januari 2012 vindt de uitvoering van de RMC functie plaats door een speciaal daartoe opgerichte stichting RMC. Deze stichting is tijdelijk in het leven geroepen tot de besluitvorming omtrent vormen van regionalisering van leerplicht en de samenvoeging met RMC plaats heeft gevonden en kan worden uitgevoerd. Naar verwachting vanaf het schooljaar 2013-2014.

Het Regionaal Bureau Onderwijs (RBO), dat voorheen de RMC-taken uitvoerde, is eind 2011 failliet gegaan, omdat er geen andere taken - zoals reïntegratie en inburgering - meer konden worden ingekocht door gemeenten (SoZaWe) en het UWV werkbedrijf vanwege gewijzigde landelijke regelgeving en beschikbare budgetten.

Met de nieuwe tijdelijke stichting is door de gemeente Haarlem namens de RMC regio een uitvoeringsovereenkomst gesloten over het kalenderjaar 2012.

De uitvoering van de RMC-functie en de dienstverlening aan jongeren vond ononderbroken plaats!

In het verslagjaar zijn in totaal 1.857 jongeren zonder startkwalificatie door RMC bediend. 1.022 van hen zijn herplaatst naar scholing of een combinatie van werk en scholing. Dit is een percentage van circa 55%.

Politics.be & Lectr.be

1. Doel van de RMC

Een voortijdig schoolverlater wordt geregistreerd bij de RMC. RMC is de afkorting van Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten, oftewel het meldpunt voortijdig schoolverlaters. De RMC is er voor jongeren van 18 tot 23 jaar die school voortijdig hebben verlaten of dreigen te verlaten en daardoor geen startkwalificatie hebben behaald. Ben je een voortijdig schoolverlater? Dan kan de RMC je helpen. In een gesprek kun je samen met de scholingsadviseur kijken naar jouw mogelijkheden en wensen voor een opleiding. De scholingsadviseur kent de weg in scholingsland en kan je advies geven over tal van opleidingen. Maar ook over toelatingseisen, studiefinanciering en de verwachting op een baan. De RMC werkt hiervoor samen met andere organisaties zoals scholen, leerplicht en de afdeling Sociale zaken en werkgelegenheid.

Uit de RMC folder © 2012 RMC West-Kennemerland

Het doel van de RMC is het voorkomen van voortijdige schooluitval en het opsporen en herplaatsen van voortijdig schoolverlaters, jongeren van 18 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal Havo niveau of MBO niveau 2.

Ook begeleidt RMC jongeren naar leren en werken- trajecten die een combinatie van leren en werk bieden, als reguliere scholing niet haalbaar is. Diverse regionale leer-werktrajecten, zoals de horecaprojecten worden benut om vsv-ers te herplaatsen. Hiervoor wordt ook samengewerkt met de teams leerplicht van de verschillende gemeenten en met hulpverlenende instanties.

RMC spoort jongeren op die zonder startkwalificatie aan het werk zijn en tracht hen alsnog, in samenwerking met andere partners, zoals de Regionaal Opleidingen Centra (ROC's) toe te leiden naar een start- of beroepskwalificatie.

Daarnaast wordt samengewerkt met de afdelingen SoZaWe en het UWV werkbedrijf en het project Leren en Werken, waarvan RMC een van de partners is en cofinanciering levert.

De preventieve rol van RMC, het houden van spreekuren op de scholen en gesprekken voeren met jongeren over beginnend verzuim en dreigende voortijdige schooluitval is in het schooljaar 2011-2012 voortgezet en geïntensiveerd. Hiervoor heeft de rijksoverheid in 2011-2012 extra middelen aan RMC toegekend op grond van het (verlengde) afgesloten vsv-convenant 2012 en de VSV aanvragen door de contactschool en RMC contactgemeente.

Deze taak wordt in nauwe samenwerking met de scholen (ROC's en VO) en met leerplicht (voor de doelgroep kwalificatieplichtigen, 17-jarigen) uitgevoerd. De resultaten van deze aanpak worden geleidelijk aan zichtbaar.

Met genoemde vsv-middelen wordt per 2012 ook de nieuwe jobcoach-functie uitgevoerd. Jobcoaches acquireren leerwerkplekken voor jongeren en begeleiden hen, zodat zij (alsnog) hun startkwalificatie kunnen behalen. Deze uitvoering is in het voorjaar van 2012 gestart met het ROC, gezamenlijk met de aangrenzende RMC regio Amstel- en Meerlanden.

een meesterlijk
restaurant

D E
R I P
P E R

2. Beleid en uitvoering RMC

2.1. Regio Zuid- en Midden-Kennemerland: Regiegroep RMC en leerplicht

De uitvoering en het beleid van RMC/VSV in de regio Zuid- en Midden-Kennemerland wordt aangestuurd door de Regiegroep RMC en leerplicht. Alle negen gemeenten van Midden- en Zuid-Kennemerland hebben hierin zitting. De RMC-beleidscoördinator, die in dienst in dienst is bij centrumgemeente Haarlem, vervult het voorzitterschap. Het overleg vindt minimaal vijf keer per jaar plaats. Dit overleg wordt gevoerd naast en in afstemming met het uitvoerend overleg RMC en leerplicht.

In de Regiegroep komen zaken aan de orde als:

- Beleid bestrijding voortijdig schoolverlaten/VSV (convenant, aanvraag en Programmageden regelingen).
- Plusvoorzieningen
- Aanpak schoolziekteverzuim met GGD
- Schakelloketten VSV/passend onderwijs
- Heroriëntatietrajecten MBO
- Vavo
- Spreekuren op scholen
- (voorbereiding) Zomeracties, inclusief no show actie (aanpak verzuim en vsv)
- Handhavingstaak met Onderwijsinspectie
- Veiligheidshuis
- Ontwikkelingen Jeugdzorg
- Verwijsindex risicjongeren
- Werkplein
- Regionalisering leerplicht en RMC.

2.2. Noord-Holland en landelijk

Sinds het afsluiten van de vsv-convenanten in 2008 is er een Noord Hollands RMC beleidsoverleg samen met de ROC's en het ministerie van OCW gestart (plenair overleg en voorbereiding in subwerkgroepen). Dit plenaire overleg is minimaal twee keer per jaar. Hierin worden zaken afgestemd, zoals het instrumentarium van maatregelen, de spreekuren, zomeracties en de verzuimprotocollen doelgroep 18 + jongeren.

Landelijk zijn er minimaal vier keer per jaar bijeenkomsten die worden georganiseerd door de branche vereniging van leerplicht en RMC, Ingrado. Hieraan wordt in elk geval deelgenomen door de RMC-beleidscoördinator. Op de bijeenkomsten waar de uitvoering ter sprake komt, wordt ook deelgenomen door RMC (en leerplicht-) medewerkers.

2.3. Zomeracties (“Met een diploma op zak kom je aan de bak !”)

In het kader van de VSV aanpak worden door RMC jaarlijks in samenwerking met de scholen, leerplicht en bureau CAREL voorlichtingsbijeenkomsten voor jongeren, extra belrondes en huisbezoeken uitgevoerd om hen alsnog voor 1 oktober (peildatum) terug te leiden naar school.

Om de overstap van jongeren van het VMBO naar het MBO en gezakte havisten en Vwo- leerlingen intensief te begeleiden zijn door bureau CAREL ruim voor de zomervakantie 2012 specifieke acties uitgevoerd teneinde te bewerkstelligen dat de jongeren zich tijdig inschrijven bij een nieuwe opleiding (zomerlek: jongeren komen niet aan op de vervolgopleiding). Daarnaast zijn in samenwerking met het grootste MBO in de regio (ROC Nova College) en in overleg met de aangrenzende regio's, Amstel- en Meerlanden, Noord-Kennemerland en andere Noord-Hollandse RMC regio's, de voorbereidingen getroffen voor de zogenaamde “no show acties” begin september 2012.

Bij deze acties wordt de jongere die zich wel heeft ingeschreven maar niet verschijnt bij de start van het schooljaar direct benaderd door middel van twee belrondes, brief en eventueel huisbezoek door RMC/leerplicht/CAREL.

Hierbij wordt ook de nieuwe Jongerenagenda 2012-2013 met allerlei informatie over scholingsmogelijkheden benut, waarbij met name de informatie van het MBO en de grootste Noord-Hollandse ROC's is vermeld.

3. Ketenpartners

Scholen

Het RMC werkt intensief samen met leerplicht en met alle scholen in en buiten de regio, namelijk de Regionale Opleidingen Centra (ROC's/MBO's), de scholen van Voortgezet Onderwijs (VO) en het Vavo (Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs).

In het kader van de vsv-aanpak is hierover tevens een convenant 2008-2012 van kracht.

Het RMC pakt de meldingen van verzuim en voortijdige schooluitval vanuit DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) op voor de jongeren van 18 jaar en ouder. Deze meldingen komen via DUO binnen in CAREL (Regionale Administratie RMC en Leerplicht).

Het RMC werkt tevens samen met RMC trajectbegeleiders uit andere regio's en met leerplichtambtenaren uit de verschillende gemeenten.

SoZaWe en UWV werkbedrijf

RMC werkt sinds veranderde wetgeving en beleidskaders 2012 op het gebied van aanpak werkloosheidsbestrijding en Wet Werk en Bijstand (WWB) op een andere wijze samen met de afdeling SoZaWe en het UWV werkbedrijf. Het Jongerenloket oude stijl is namelijk niet voortgezet door genoemde partners.

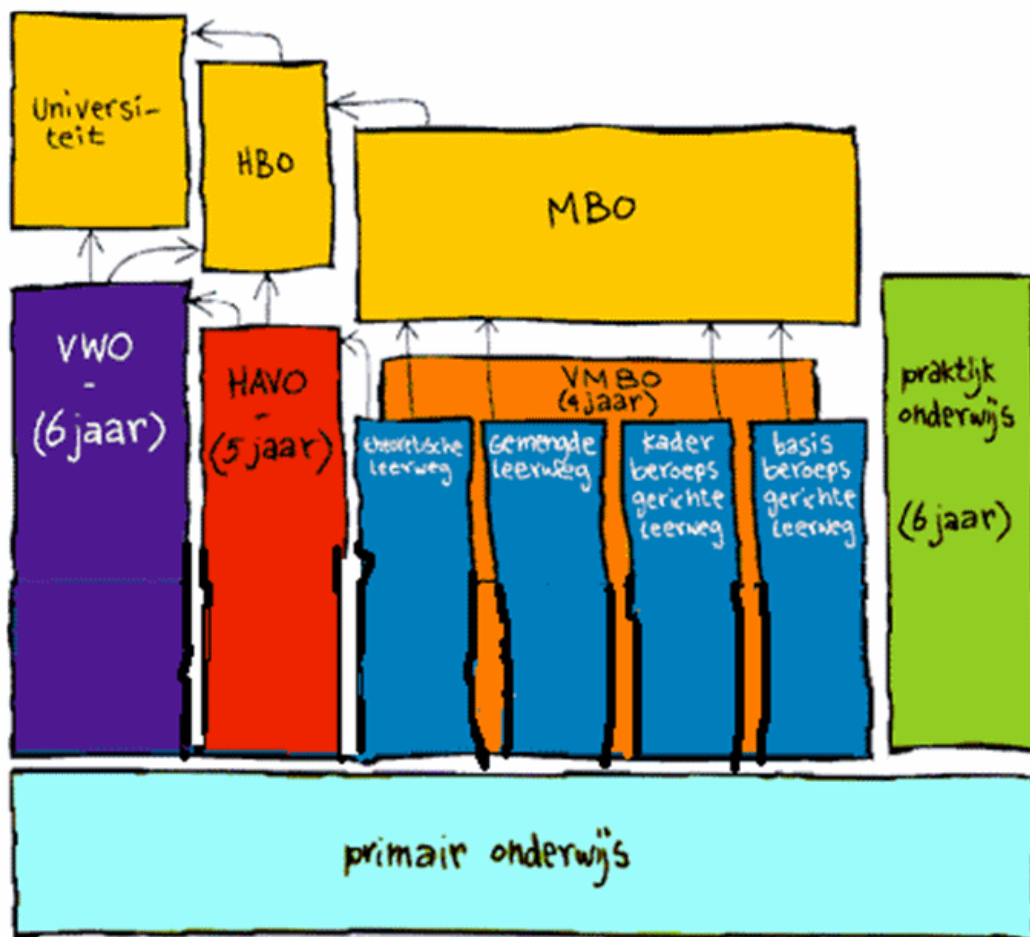
Met het UWV Werkbedrijf en ook met het project Leren en Werken wordt samengewerkt voor wat betreft scholing voor de doelgroep WW jongeren en worden o.a. gezamenlijk sollicitatieworkshops voor leren en werken-trajecten gegeven.

RMC heeft de verantwoordelijkheid voor het afgeven van scholingsadviezen voor jongeren die zich melden voor een inkomensvoorziening bij de afdelingen SoZaWe van de gemeenten en die sinds de gewijzigde WWB een zogenaamde zoektijd van een maand hebben.

Andere ketenpartners

RMC werkt ook nauw samen met vele andere organisaties, die actief zijn voor jongeren. Ketenpartners zijn onder anderen, het Jongerenwerk, Streetcornerwork, in Balans, stichting Kontext, de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's), Stichting Bedrijf en Samenleving (o.a. mentorprojecten), Midden- en Klein Bedrijf, de afdeling Veiligheid(Netwerk 12+).

De RMC benut ook in de samenwerking met hulp- en zorgverlenende instanties het meldingsinstrument van de Verwijsindex Risicojongeren (VIR).

4. Uitvoering

4.1 Taken van RMC

In het schooljaar 2011-2012 heeft RMC de volgende taken uitgevoerd:

Trajectbegeleiders/scholingsadviseurs

De voornaamste taken van de trajectbegeleiders/scholingsadviseurs zijn het motiveren van vsv-ers tot het (opnieuw) volgen van een opleiding of van een combinatie van werk en opleiding. In veel gevallen leiden de gesprekken tot het terugleiden van de jongere naar scholing/opleiding of naar een leren en werken-project. Ook worden huisbezoeken afgelegd en worden hulpverlenende instanties zo nodig ingeschakeld. Een belangrijk deel van de uitvoering is het in contact treden met de aangemelde vsv-ers. Vaak is er intensief telefoon- of mailverkeer noodzakelijk of contact via Facebook of andere sociale media om een jongere te benaderen. RMC kent immers geen wettelijke dwang- en sanctiemaatregelen.

RMC heeft in het afgelopen schooljaar totaal 1.554 jongeren (nieuw) in de caseload gehad. Hierbij is bijvoorbeeld in samenwerking met de ketenpartners een aantal jongeren geplaatst op BBL en BOL plekken, werk, het WET (werkervaringstraject) of bij het project Jong en Ondernemend. Voor een totaaloverzicht van de plaatsingen wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

- Er zijn in het schooljaar 2011-2012 totaal 1.070 jongeren door RMC gesproken in het kader van de RMC verzuimmeldingen.
- Bij Pluspunt (heroriëntatietrajecten) van het Nova College zijn met 75 jongeren gesprekken gevoerd.
- Bij 85 jongeren zijn huisbezoeken afgelegd door RMC trajectbegeleiders.
- Aan 80 jongeren van 23 tot 27 jaar die een inkomensvoorziening hebben aangevraagd zijn scholingsadviezen gegeven in het kader van de samenwerking met SoZaWe Haarlem.

De trajectbegeleiders nemen deel aan de zorgadviesteams (ZAT's) op alle ROC locaties (MBO) in de RMC regio en op het VAVO.

De trajectbegeleiders geven ook voorlichting en advies aan scholen en aan organisaties die met jongeren werken en andere ketenpartners, zoals de afdelingen SoZaWe en het UWV werkbedrijf, jongerenwerk, streetcornerwork, e.d.

Specifieke functies:

In de RMC/VSV uitvoering is een aantal trajectbegeleiders met specifieke taken belast: In de afgelopen periodes is geconstateerd dat de doelgroep van jongeren met een complexe problematiek groeiende is. De oorzaak hiervoor ligt in een toename van problemen in de privésituatie van jongeren en een ingewikkelder samenleving. Doel van de specifieke inzet is dan ook om met een grotere individuele tijdsinvestering de jongeren weer op de rails te krijgen en intensiever te begeleiden bij het behalen van een startkwalificatie.

Het gaat hierbij om de volgende specifieke functie:

A. Trajectbegeleider voor specifieke doelgroepen:

Naast de trajectbegeleiding heeft deze medewerker de zorg voor een aantal jongeren met een complexe problematiek, zoals thuiszittende jongeren, tienermoeders/jonge moeders, ex- delinquente jongeren, verslaafde jongeren (gokverslaafde, gameverslaafde) en jongeren met schuldenproblematiek.

Er zijn 50 jongeren gesproken.

Uit de uitvoering en de VSV cijfers inzake de vermindering van het aantal nieuwe vsv-ers is ook naar voren gekomen dat het percentage voortijdig schoolverlaters door het niet hebben/behouden van een BBL plek relatief hoog is. Om deze reden is op basis van de vsv-aanpak in samenwerking met het ROC de volgende functie in het leven geroepen:

B. Jobcoach:

Deze functionaris maakt vanaf januari 2012 deel uit van een team van jobcoaches; deze aanpak vindt plaats in samenwerking met de regio Amstel- en Meerlanden. Het doel van het jobcoachteam is om jongeren die geen leerwerkbaan kunnen vinden of deze verliezen tijdens de opleiding te helpen bij het vinden van een werkgever en te matchen naar een leerwerkplek. Jobcoach. In het eerste kwartaal 2012 zijn de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van het project.

Tot en met eerste helft 2012 zijn totaal (twee RMC regio's) 57 jongeren in traject, hiervan zijn reeds 31 succesvol door het jobcoachteam bemiddeld naar een leerwerkbaan.

Tot slot wordt sinds 2011 in het kader van de vsv-aanpak in nauw overleg met de scholen op de verschillende locaties in Zuid- en in Midden- Kennemerland een zogenaamde preventieve aanpak uitgevoerd:

C. Trajectbegeleiders spreekuren en gesprekken op de scholen:

De jongeren, die regelmatig te laat komen of verzuimen worden in een zo vroeg mogelijk stadium gesproken door RMC. Er wordt gewerkt op basis van een uniform verzuimprotocol. In een aantal situaties leidt dit tot een huisbezoek of inschakeling van hulp- of zorgverlenende instanties.

Ook geeft RMC samen met leerplicht voorlichting over zijn taak en uitvoering binnen de scholen.

In het schooljaar 2011-2012 is deze functie verder uitgebreid en vinden er wekelijks spreekuren op alle locaties van het ROC in de regio plaats. Deze functie versterkt ook de band met de scholen en stimuleert een betere gezamenlijke aanpak en bestrijding van vsv. Jongeren dienen in een vroeg stadium van dreigende uitval te worden ondersteund en begeleid om hun opleiding succesvol af te ronden met een diploma.

In het kader van de preventieve gesprekken zijn door RMC 250 gesprekken gevoerd op de scholen. De ervaring leert dat ongeveer 50% van de jongeren niet opnieuw verzuimt. Daardoor is er ook sprake van minder voortijdige schooluitval. In het kader van de vsv-verantwoording wordt in 2013 een aparte evaluatie opgesteld.

De trajectbegeleiders RMC werken ook samen met de casemanagers van de afdelingen SoZaWe en de coaches van het UWV Werkbedrijf waar het jongeren betreft die een inkomensvoorziening aanvragen of op zoek zijn naar een baan:

D. Trajectbegeleiders in de uitvoering met SoZaWe en UWV Werkbedrijf (Jongerenloketten)

Zowel in Haarlem (Zuid-Kennemerland) als in Beverwijk (Midden-Kennemerland) werd in 2011 in de vorm van een Jongerenloket samengewerkt met het UWV-werkbedrijf en de afdelingen SoZaWe van alle gemeenten in de regio. Dit geschiedde op locatie van het UWV Werkbedrijf :in Zuid-Kennemerland tot januari 2012 en in Midden-Kennemerland in het gehele schooljaar 2011-2012.

Jongeren meldden zich met vragen over scholing en/of werk of wilden een uitkering aanvragen. Ongeveer 70% van deze jongeren had geen startkwalificatie.

Jongeren tot 23 jaar worden door RMC opgepakt in het kader van de reguliere wettelijke RMC- taak en worden zoveel mogelijk teruggeleid naar school.

Jongeren zonder startkwalificatie boven de 23 jaar tot 27 jaar zijn op verwijzing van de werkcoach van het UWV of van de casemanager van de afdelingen SoZaWe gesproken door het RMC (door SoZaWe extra ingekochte dienstverlening).

De jongeren werden ook zoveel mogelijk van een scholingsadvies voorzien.

Betaling hiervan vond tot en met 2011 plaats uit het actieplan Jeugdwerkloosheid.

In 2012 zijn in Zuid-Kennemerland opnieuw (na sluiting van het fysieke Jongerenloket op locatie van het UWV Werkbedrijf) sluitende afspraken gemaakt door RMC, UWV en SoZaWe, zodat de jongeren geholpen worden met een scholingsadvies in de zogenaamde zoektijdperiode van een maand in het kader van het aanvragen van een inkomensvoorziening. In Haarlem e.o. is vanaf januari 2012 de werkwijze dat de jongere direct een afspraak met RMC krijgt, indien SoZaWe constateert dat de jongere geen startkwalificatie heeft. Medio 2012 is op verzoek van de afdeling SoZaWe Haarlem een inhaalslag gemaakt voor de jongeren van 23 tot 27 jaar die al een WWB uitkering ontvingen.

Voor Midden-Kennemerland liep de uitvoering voor jongeren tot 23 jaar door tot en met schooljaar 2011-2012. Er wordt voor 2013 gezien of er soortgelijke afspraken als in Zuid-Kennemerland gemaakt kunnen met de afdelingen SoZaWe.

Met het oog op de inrichting van het Werkplein in 2013 worden overigens aanvullende afspraken gemaakt voor de toekomstige uitvoering.

4.2. Projecten binnen RMC

Naast de trajectbegeleiding en herplaatsingen van vsv-ers wordt een aantal RMC projecten uitgevoerd om jongeren een startkwalificatie te laten behalen.

Werkervaringstraject WET / jongeren

WAT IS HET WERKERVARINGSTRAJECT?

Bij het WET ligt de nadruk op leren op een werkplek. Door middel van onbetaalde stages en persoonlijke begeleiding ga je bij bedrijven ontdekken wat je leuk vindt en waar je goed in bent. Door middel van korte en langere stages krijg je de kans om mee te kijken wat een vak inhoudt. Tijdens je stage krijg je opdrachten die je helpen om het vakgebied en de onderneming beter te leren kennen. Zo leer je meer over wat bij je past en maak je je eigen persoonlijke plan voor de toekomst.

VOOR WIE IS HET WET

Het WET is voor jongeren tussen de 16 en 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben. Een startkwalificatie heb je met minimaal een havo-, vwo-, of mbo-diploma niveau 2. Als je geen startkwalificatie hebt en niet weet in welke richting je verder wilt werken of leren dan kan het WET je wellicht verder helpen. Ook kan het juist wat voor jou zijn als je nog een periode moet overbruggen voordat je kunt worden toegelaten tot de opleiding van je keuze.

HOE ZIET HET WET ERUIT

Eerst heb je een kennismakingsgesprek met de trajectbegeleider waarbij wordt gekeken of je een geschikte kandidaat bent. Dan volgt het intakegesprek waarbij wordt besproken wat je

tot nu toe hebt gedaan en wat je wensen zijn. Vervolgens wordt er verder gekeken wat jou kan helpen om te ontdekken wat je mogelijkheden zijn en ga je op zoek naar passende stages. Je leert onder andere meer over je eigen kwaliteiten, netwerken en solliciteren. Dingen die je in de praktijk gaat gebruiken.

HOE LANG DUURT HET WET

Je kunt het hele jaar instromen bij het WET en het traject wordt altijd afgestemd op jouw omstandigheden en mogelijkheden. Je blijft in traject zolang er nog geen herplaatsing naar school voor je mogelijk is. Meestal houdt dat in dat je maximaal de rest van het lopende schooljaar begeleid wordt en aansluitend start bij de opleiding van je keuze.

NA HET WERKERVARINGSTRAJECT

Na afronding van het WET kun je een betere beroepskeuze maken en een BOL- of ABU-opleiding volgen in de door jou gekozen richting.

MEER WETEN EN AANMELDEN

Ben je nog leerplichtig? Dan kun je je aanmelden via de leerplichtambtenaar van de gemeente waar je woont. Als je tussen de 18 en 23 jaar bent dan kun je rechtstreeks contact opnemen via
☎ 023-5124090 of
@esther.vandam@rmc-mzk.nl.

1. Werkervaringstrajecten (WET)

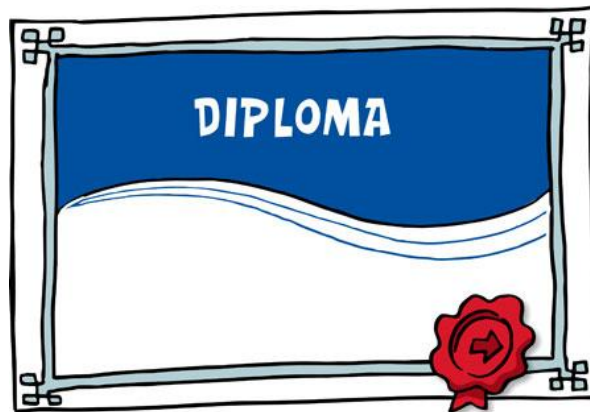
Voor een bijzondere groep vsv-ers organiseert het RMC langere stagetrajecten. De jongeren kunnen tot maximaal een half jaar stage lopen en stromen daarna aansluitend door naar een opleiding. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met het ROC Nova College en voorziet in een groeiende behoefte van jongeren naar een dergelijke mogelijkheid. Er zijn 35 jongeren gesproken in het kader van het WET en 14 geplaatst.

2. Eerdere verworven competenties (EVC's)

In dit project zoekt het RMC opnieuw contact met vsv-ers die zonder startkwalificatie aan het werk zijn gegaan.

Aan deze jongeren is een EVC-traject (Eerder Verworven Competenties door het EVC centrum van het Nova College geboden. Zo mogelijk vindt daarna vervolgscholing op de werkvloer plaats. In dit EVC-traject wordt de verworven werkervaring, eventueel aangevuld met scholing op de werkvloer, omgezet in een erkend diploma door het ROC.

Eind 2011 is een eind gekomen aan het EVC project en in april 2012 heeft het EVC centrum van het Nova College de deuren moeten sluiten. De oorzaken zijn met name tussentijdse en complexere regelgeving betreffende de EVC structuur en (drempelverhogende) invoering van taal- en rekentoetsen, de hiermee samenhangende hogere kosten en risico's voor de ROC's. In het eerste kwartaal 2012 zijn de laatste deelnemers tot 23 jaar nog door RMC begeleid in het EVC proces en hebben een certificaat of een diploma ontvangen. In totaal zijn 34 EVC certificaten uitgereikt en 10 jongeren hebben een diploma ontvangen.

3. Jonge Moeders

In 2011 -2012 voerde het RMC het project "Jong en Moeder" uit. Doel was deze groep met specifieke individuele coaching te begeleiden en te herplaatsen naar een opleiding.

Er is een groep van 10 jonge moeders gestart.

4. Jong en Ondernemend

Het project "Oriëntatie op Ondernemerschap" biedt jongeren een opleiding tot het starten van een eigen bedrijf aan. Uit de praktijk blijkt dat het instrument effectief is. Het primaire doel van de opleiding is jongeren te motiveren hun eigen toekomstperspectief te concretiseren. Er is een groep van 10 jongeren gestart.

Hé, kom van die bank af en onderneem wat!

Doe mee aan ons project: Jong & Ondernemend!

Heb jij je vmbo- of mbo-opleiding afgebroken? Woon je in de regio Haarlem of IJmond en ben je minimaal 18 en nog geen 23 jaar? Heb je geen werk of ben je toe aan ander werk? Loop je al tijden rond met het idee om een eigen bedrijf te beginnen? Dan hebben wij nieuws voor jou!

Stichting RMC start in 2012 een korte cursus in ondernemerschap. In 10 weken tijd (2 x 2,5 uur per week) kom je alles te weten over het starten van een eigen bedrijf. De volgende onderwerpen komen aan bod:

Tijdens de cursus krijg je genoeg gelegenheid om aan jouw eigen business plan te werken.

HET DOEL VAN DEZE CURSUS IS:

- duidelijk te krijgen wat je wil en wat je kan
- te weten te komen waar je aan moet werken om je doel(en) te bereiken
- jou te leren hoe je woorden in daden omzet
- jou te leren, wat er in jouw plannen moet staan om te kunnen slagen

Deelname is gratis! Wij vragen van jou motivatie en inzet!

PERSOONLIJK

- Hoe presenteer ik mezelf?
- Hoe leer ik leren?
- Luisteren en interviewen
- Nooit genoeg geld!
- Hoe voer ik een gesprek?

ZAKELIJK

- Ben ik een ondernemer?
- Wat is marketing?
- Welke bedrijfsvorm kies ik?
- Hoe kom ik aan geld voor de start?
- Wel of niet lenen bij de bank?

WANNEER?

- De cursus wordt twee keer per week gegeven
- 20 lessen op maandag en woensdag
- Van 09.30-12.00 uur

WAAR?

- Kruisweg 70 | 2011 IG Haarlem

VRAGEN?

- @maudy.koop@rmc-mzk.nl

Uit ervaring blijkt dat 80 % van de deelnemers van deze projecten na afloop een vervolgopleiding start.

5. Inzet sociale media, nieuwe website, Jongerenagenda en folders

Doel is om jongeren via inzet van sociale media te informeren over het scholingsaanbod, activiteiten van scholen en de dienstverlening van RMC en hen daardoor te activeren. De nieuwe communicatiemiddelen zoals e-mail, sms en dergelijke zijn bij uitstek de media van jongeren. Dat geldt ook voor de sociale netwerksites Facebook en Twitter.

De bestaande website van het Jongerenloket is omgezet naar de RMC website (www.rmc-westkennemerland.nl). Op de site is gelegenheid om online vragen te stellen over scholing. Toegevoegd op de site zijn ook Open dagen van scholingsinstellingen, de Jongerenagenda 2012-2013 en de vernieuwde folders. Deze laatste twee papieren exemplaren zijn ook in de regio verspreid bij diverse ketenpartners. Uiteraard wordt de agenda uitgereikt aan jongeren, onder andere bij de zomeracties. Ook is een RMC Facebook pagina geïntroduceerd.

Van de website van RMC:

Welkom op de website van het RMC

Ben je tussen de 18 en de 23 en ben je gestopt met school zonder een startkwalificatie (diploma HAVO of VWO of een diploma op minimaal niveau 2 van het MBO) te halen, dan val je in de regio Midden en Zuid Kennemerland onder ons RMC.

Op deze website vind je informatie over onze organisatie en beroepsscholing. Je kunt gebruik maken van onze Kieswijzer of een van onze folders bekijken in de digitale foldermolen.

Je vindt ons ook op Facebook

Tips van Eva

Met de [KiesWijzer](#) kan je snel bepalen welke vervolgopleiding je kunt volgen.

- Kijk bij [Folders](#) voor meer informatie over veel voorkomende problemen.
- We zijn ook te vinden op [Facebook](#). Voeg ons toe als vriend om nieuws te volgen.
- Kijk eens op de website www.ditismbo.nl.

5. Resultaten 2011-2012

Tabel 1 Totaaloverzicht van de regio Zuid- en Midden-Kennemerland van de herplaatsingen, uitgesplitst naar soort

Herplaatsingen naar	Oude vsv-ers ¹ inclusief kwalificatieplichtigen	Nieuwe vsv-ers inclusief kwalificatieplichtigen	Totaal vsv-ers 2011-2012
Scholing/BBL	22	87	109
Scholing/BOL	68	227	295
Overige scholing	22	100	122
			<i>totaal 526</i>
Combinatie leren en werken	6	61	67
Combinatie werk en scholing	33	260	293
			<i>totaal 360</i>
Tijdelijk werk	50	235	285
Vrijstelling leer- /kwalificatieplicht	1	5	6
Stage-WET	13	14	27
EVC	3	3	6
Jong en Moeder	-	8	8
Jong en Ondernemend	4	8	12
Opvangvoorziening	9	64	73
			<i>scholing/opvang</i>
Overige voorzieningen	3	13	16
			<i>totaal 89</i>
Niet herplaatst	3	8	11
Niet- kunner/ detentie	1	5	6
Niet /kunner /hoogste onderwijsniveau behaald	23	176	199
Niet-kunner/huiselijke problemen	1	7	8
Niet- kunner/medische problemen	8	44	52
Niet-willer/niet herplaatst	27	112	139
Verhuisd	1	14	15
Onbekend	2	25	27
Nog in traject	1	73	74
Totaal regio	303	1554	1857

Toelichting De belangrijkste doelstellingen van RMC zijn het voorkomen van voortijdige schooluitval (preventieve aanpak) en het realiseren van herplaatsingen van vsv-ers naar scholing(s)projecten ofwel een combinatie van scholing en werk.

In de periode 2011-2012 zijn in de regio totaal 1.857 RMC meldingen behandeld.

¹ Oude vsv-ers zijn vsv-ers die gemeld zijn vóór het verslagjaar voor zover zij nog niet waren herplaatst vóór het verslagjaar. Nieuwe vsv-ers zijn vsv-ers die gemeld zijn in het verslagjaar.

Hiervan werden in de regio Zuid- en Midden-Kennemerland in totaal 1.022 RMC jongeren (oude en nieuwe vsv-ers) in samenwerking met ketenpartners herplaatst naar :

Totaal herplaatst naar scholing en combinaties van scholing en werk:	
Scholing	526
Scholing en werk	360
Scholingsproject of opvangvoorziening	89
Stage, WET, Jong en ondernemend, Jong en moeder	47
	1.022

Dit is totaal een herplaatsing naar scholing en combinaties van leren en werken van ca. 55%. Een goede vergelijking met de vorige verslagperiode is niet mogelijk omdat die een periode van anderhalf jaar behelsde.

6. Beleidspeerpunten

De volgende aandachtspunten vereisen structurele aandacht in samenwerking met de ketenpartners:

Meldingsdiscipline

Ook na intensieve voorlichting op VO scholen en ROC's is het helaas nog niet zo dat elke vsv-er tijdig en volgens de verzuimprotocollen en wettelijke regels wordt gemeld. Er is blijvende aandacht en overleg met de scholen over de meldingen, mede in samenwerking met de Onderwijsinspectie. Nadere afspraken met de inspectie voor wat betreft de verzuimafspraken en de handhaving naar scholen (VO en ROC) voor jongeren tot 18 jaar zijn overigens in de maak. RMC krijgt ook meldingen van schoolverzuim van jongeren vanaf 18 jaar. Vaak, zo blijkt uit landelijk onderzoek, zijn deze meldingen een indicatie voor toekomstig voortijdig schoolverlaten. Door hierop direct maatregelen te treffen in samenwerking met de scholen willen we voortijdige schooluitval voorkomen.

Preventieve inzet

Er wordt inmiddels een intensievere preventieve RMC- inzet gepleegd binnen en met de medewerkers van de scholingsinstellingen. Door eerder en meer samen te werken in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten wordt geprobeerd meer grip te krijgen op de reden van verzuim en voortijdige schooluitval. Door middel van de uitvoering van spreekuren en voeren van gesprekken met de jongeren op en in samenwerking met de scholen is RMC-leerplicht meer zichtbaar voor alle partijen en wordt verzuim en voortijdige schooluitval aan de voorkant aangepakt.

Arbeidsmarktrelevante opleidingen en leerwerkplekken/stageplekken

In overleggen over bestrijding voortijdige schoolverlaten en in PAO verband (Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs) wordt met de ROC's gesproken over welke opleidingsrichtingen het meeste perspectief bieden op een baan. Door de ROC's wordt hieraan gewerkt. Ook het acquireren van meer leerwerkplekken en stageplekken wordt intensiever opgepakt. Zo zijn in samenwerking met de gemeenten (2 RMC regio's) jobcoaches op de MBO scholen actief.

Focus op Vakmanschap

De komende periode wordt door de ROC's, deels in overleg met de gemeenten, vorm gegeven aan het landelijk plan "Focus op Vakmanschap". In 2014-2015 moet dit plan volledig zijn ingevoerd op het MBO.

Brochure Nova college, Keuze opleidingen

Nadere samenwerking leerplicht en RMC

Het eerste onderzoek naar alternatieve vormen van regionale samenwerking leerplicht en de samenvoeging met RMC is in 2011-2012 is uitgevoerd. In de eerste helft 2013 zal hierover op grond van nadere uitwerking verder worden besloten.

7. Conclusie

De RMC uitvoering staat niet alleen in de geschetste ontwikkelingen van de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Er is sprake van een stabilisatie van het aantal herplaatsingen naar scholing en gecombineerde leerwerktrajecten in vergelijking met de vorige periode 2010-2011.

Het tijdig aanpakken van verzuim, het voorkomen en bestrijden van schooluitval en het streven om zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie te laten behalen is zowel landelijk als regionaal een beleidsspeerpunt en zal dit ook de komende jaren blijven, mede gezien de recent afgesloten nieuwe VSV convenanten en de door het ministerie van OCW gehonoreerde aanvragen VSV over de periode tot en met 2015.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

De samenwerking met de diverse ketenpartners, de regionale samenwerking ook met andere, aangrenzende RMC regio's en het aanvullende vsv-beleid zijn uitermate van belang voor een succesvolle vsv-aanpak. Korthedshalve wordt hier volstaan met een verwijzing naar beleidsnota's, die hierover eerder zijn uitgebracht.

Bijlage 1 Lijst met afkortingen

BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg, MBO leerweg waarbij de jongeren vier dagen in de week werkt (in dienst) bij een leerbedrijf en één dag in de week naar school gaat
BOL	Beroepsopleidende Leerweg, MBO leerweg waarbij de jongere periodes van theorieles op school afwisselt met periodes van stage
CAReL	Centrale Administratie RMC en Leerplicht
JOLO	Jongerenloketten (in Zuid/ en Midden/Kennemerland)
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs, vervolgopleiding voor VMBO gediplomeerden. Er zijn 4 niveaus: Niveau 1, Assistent Niveau 2, Medewerker Niveau 3, Zelfstandig medewerker Niveau 4, Middenkaderfunctionaris Bestaat daarnaast in 2 vormen: BOL en BBL
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
VIR	Verwijs Index Risicjongeren, een instrument waarin beroepskrachten van ketenorganisaties kunnen aangeven dat zij zorgen hebben over een jongere. Wanneer twee of meer partijen dat aangeven ontstaat een “match” en ontvangen de meldende partijen een mail met elkaars gegevens. Hierdoor wordt samenwerking in de keten versterkt.
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs, bestaat in 4 niveaus: VMBO Basisberoepsgericht VMBO Kaderberoepsgericht VMBO Gemengde leerweg VMBO Theoretische leerweg De beroepsgerichte leerwegen kennen veel praktijklessen, de theoretische leerweg is vergelijkbaar met de oude MAVO.
VSV	Voortijdig schoolverlater, een jongere tot 23 jaar die zonder startkwalificatie de school voortijdig verlaat
WET	WerkErvaringsTraject. Door middel van stage doen jongeren werkervaring op.
ZAT	Zorg Advies Team, een multidisciplinair overleg op scholen dat zich op casusniveau met probleemjongeren van de betreffende school bezighoudt

Bijlage 2 Jaarverslag Bureau CAREL, 2011-2012

Inleiding

Op grond van de (per 2010 gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling CAREL (Centrale Administratie en registratie RMC en Leerplicht) dient er een verslag over de uitvoering van CAREL te worden opgesteld.

Aangezien het verslag de RMC regio betreft is, zijn deze verslagen toegevoegd aan het RMC jaarverslag 2010 tot en met de eerste helft 2011.

In september 2006 is Bureau CAREL van start gegaan. Het bureau werd ondergebracht bij de gemeente Haarlem, centrumgemeente voor de uitvoering van de regionale administratie van RMC en leerplicht.

Deelnemers

Sinds 2009 zijn alle regiogemeenten in Midden- en Zuid Kennemerland deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Samenwerking leerplicht/RMC waarin de samenwerking rondom Bureau CAREL werd geregeld. In dat jaar sloot de gemeente Heemstede zich bij de regeling aan.

Personeel

Bij Bureau CAREL werken 5 personen, in totaal 3,5 fte:
0,5 fte coördinator
0,5 fte applicatiebeheerder
2,5 fte administratief medewerkers

Doelstelling

Bureau CAREL is in de regio het aanspreekpunt geworden voor scholen waar het gaat om in- en uitschrijvingen en het melden van verzuim. Voor de leerplicht- en RMC-collega's is het bureau een efficiënt beheerder van het actuele regionale bestand van 0- tot 23-jarigen.

Taken van het bureau

De medewerkers van het bureau zorgen voor het actueel houden van het bestand met jongeren door:

- Het inlezen van GBA-gegevens van de negen deelnemende gemeenten
- Het archiveren van jongeren die
  - 23 jaar zijn geworden
  - buiten de regio verhuisd zijn
  - overleden zijn.
- Het inlezen van bestanden geleverd via DUO (P-levering, C-levering, zie volgende pagina)

Hiernaast zorgen de medewerkers van Bureau CAREL o.a. voor:

- Het versturen van “verhuisbrieven” aan gemeenten en regio’s waar jongeren uit onze regio naartoe verhuizen
- Het uitvoeren van de eerste twee controles op absoluut verzuim
- Het aanschrijven en nabellen van voortijdig schoolverlaters 18+
- Het verzenden van brieven en het nabellen van jongeren in het kader van het preventieproject aansluiting VMBO-MBO (zomeractie)
- Het leveren van cijfermatige gegevens ten behoeve van de gemeentelijke jaarverslagen leerplicht en ten behoeve van de cfi-rapportage leerplicht, alsmede de RMC-effectrapportage.

Ontwikkelingen

In 2009 is de regio Midden- en Zuid Kennemerland gestart met deelname aan de Verwijsindex Risicjongeren. Om het afgeven van signalen in dit digitale systeem te vergemakkelijken is in de applicatie CAREL de mogelijkheid ingebouwd om van daaruit te melden.

In 2009 zijn de scholen in de regio gestart met het gebruikmaken van het verzuimloket. Scholen kunnen alle ongeoorloofde verzuimen melden in het verzuimloket, de melding wordt automatisch doorgesluist naar de desbetreffende leerplichtambtenaar. In onze regio komen de meldingen binnen in de applicatie CAREL, waarna ze in beheer gegeven worden bij de betreffende leerplichtambtenaar. Inmiddels is ook de terugkoppeling aan het verzuimloket geregeld in de applicatie CAREL.

In 2010 is CAREL aangesloten op de leveringen vanuit DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Dit betekent dat op aanvraag een totaalbestand met alle leerlingen uit de regio met hun schoolbinding geleverd kan worden (C-levering). Let wel: dit is de stand van zaken zoals die op dat moment, op basis van de door de scholen geleverde gegevens, bij DUO bekend is. Bureau CAREL ontvangt ook tweewekelijks mutatiebestanden (P-levering) waarin nieuwe in- en uitschrijvingen, wijzigingen van opleiding, enz. staan. Deze gegevens worden ingelezen in de applicatie CAREL. Op basis van de ingelezen gegevens wordt bekeken wie geen schoolbinding (meer) heeft. Deze jongeren worden direct aangeschreven.

Conclusie

De applicatie CAREL is inmiddels in de regio dé bron waaruit geput kan worden wanneer het gaat om schoolinformatie over jongeren van 5 tot 23 jaar. De medewerkers van het bureau zorgen ervoor dat de informatie actueel blijft en dat wijzigingen zo accuraat mogelijk verwerkt worden.

Tabel 1 Totaaloverzicht van de gemeente Haarlem van de herplaatsingen, uitgesplitst naar soort

Herplaatsingen naar	Totaal 2011-2012 oude en nieuwe rnc meldingen	
Scholing/BBL	40	<i>Totaal scholing: 177</i>
Scholing/BOL	91	
Overige scholing	46	
Combinatie leren en werken	99	
Tijdelijk werk	140	<i>Al dan niet met scholing</i>
Stage-WET	6	
EVC	3	
Jong en Moeder	6	
Jong en Ondernemend	4	
Opvangvoorziening	32	<i>Totaal scholing/opvang: 41</i>
Overige voorzieningen	9	
Niet herplaatst	77	
Niet- kunner/ detentie	4	
Niet /kunner /hoogste onderwijsniveau behaald	81	
Niet-kunner/huiselijke problemen	4	
Niet- kunner/medische problemen	25	
Niet-willer/niet herplaatst	77	
Verhuisd	6	
Onbekend	10	
Nog in traject	40	
Totaal regio	800	

Toelichting De belangrijkste doelstelling van het RMC is het realiseren van herplaatsingen van vsv-ers naar scholing(s)projecten ofwel een combinatie van scholing en werk. Totaal zij voor de gemeente Haarlem 800 jongeren als rnc-er gemeld.

In het schooljaar 2011-2012 zijn de resultaten voor herplaatsingen van jongeren woonachtig in de gemeente Haarlem als volgt:

177 RMC jongeren(oude en nieuwe vsv-ers) zijn herplaatst naar scholing , inclusief BBL.

109 jongeren zijn herplaatst naar scholing en werk (combinaties leren en werken 99, WET 6 en Jong en Ondernemend 4.

41 jongeren zijn herplaatst naar (overige opvang)voorzieningen
Dit is totaal een herplaatsing van ca.55 %. Dit is een stabilisatie ten opzichte van het schooljaar 2010-2011.

Nog 40 jongeren uit deze periode zijn in traject en voor 10 jongeren is het traject nog onbekend.

Daarnaast zijn er niet -kunnens en niet-willers.

Tabel 1 Totaaloverzicht van vsv-ers 2011-2012
Per wijk gemeente Haarlem

Wijk	Totaal aantal jongeren 18-23 jaar	Totaal aantal vsv-ers
01 Oude stad	597	51
02 Spoorbaan Leiden	659	62
03 Haarlem Oost	917	152
04 Haarlemmerhoutkwartier	438	31
05 Westoever Noorder Buitenspaarne	1017	83
06 Ter Kleef en Te Zaanen	759	54
07 Oud Schoten en Spaarndam	612	86
08 Duinwijk	291	16
09 Schalkwijk	1460	265
Totaal gemeente Haarlem	6750	800

Toelichting

Het totaal aantal gemelde vsv-ers voor Haarlem over het schooljaar 2011-2012 is totaal 800 op een totaal van 6750 jongeren van 18-23 jaar.

Dat is ca. 12 %.

Een drietal wijken heeft een wat hoger percentage, namelijk

Haarlem Oost

Oud Schoten Spaarndam

Schalkwijk

Duinwijk zit onder het percentage.

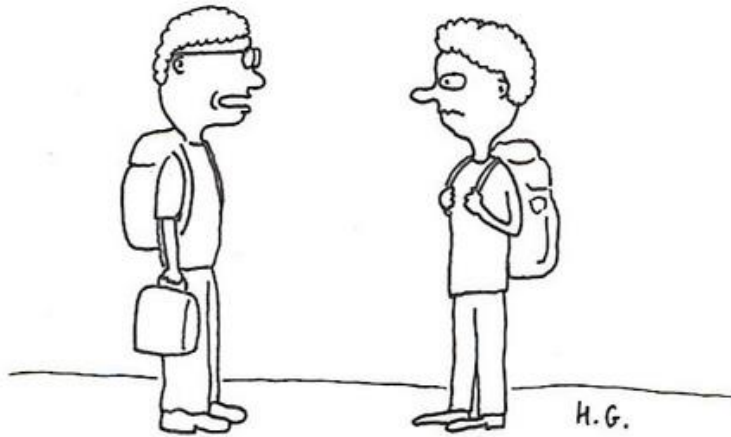
Deze situatie is niet veranderd in vergelijking met de vorige periode 2010-2011.

Het totaal aantal herplaatsingen van de 800 gemelde vsv-ers naar scholing c.q. scholing en werk voor Haarlem is totaal ca. 55%. Voor een verdere gegevens wordt verwezen naar het overzicht van Haarlem.

Jaarverslag

Leerplicht

Gemeente Haarlem,
2011-2012

*"Ze zeggen recht op onderwijs,
maar ik ervaar het als leerplicht."*

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
1. Het wettelijk kader en de leerplichttaken	9
1.1 Geschiedenis	
1.2 Kerntaken van de leerplichtambtenaar	
1.3 Uitvoering van de leerplichttaken	
1.3.1 Ongeoorloofd schoolverzuim	
1.3.2 Afhandeling van meldingen van relatief verzuim	
1.4 Vrijstellingen	
1.4.1 Vrijstelling van inschrijving bij een school	
1.4.2 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek	
1.5 Vervangende leerplicht en alternatieve trajecten	
2. Leerplicht binnen de gemeente Haarlem	11
2.1 De plaats van leerplicht binnen de gemeente Haarlem	
2.2 Dienstverlening aan andere gemeenten	
2.3 Formatie	
2.4 Werkwijze en werkverdeling	
2.5 Ambtsinstructie	
3. Samenwerking	13
3.1 Inleiding	
3.2 De keten	
3.3 Regionale samenwerking met leerplicht en RMC	
3.4 Regionale samenwerking in Bureau CAREL	
3.5 Zorgadviesteam (ZAT)	
3.6 Veiligheidshuis	
3.7 Verwijsindex Risicjongeren	
3.8 Ingrado	
4. Ontwikkelingen	15
4.1 Uitbreiding spreekuren	
4.2 Toekomst regionale samenwerking	
4.3 Aanpak schoolziekteverzuim	
4.4 Thuiszitters	
4.5 Samenwerkingsovereenkomst met de Onderwijsinspectie	
4.6 Dag van de Leerplicht	
5. Resultaten leerplicht schooljaar 2011-2012	19
5.1 Inleiding	
5.2 Aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren in Haarlem	
5.3 Aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren naar schooltype	
5.4 Aantal afgegeven positieve beschikkingen voor leer- en kwalificatieplichtige Jongeren	
5.5 Aantal meldingen van ongeoorloofd verzuim	
5.6 HALT-meldingen en processen verbaal	

6. Conclusies en beleidsspeerpunten	29
Bijlage 1 Afkortingen	31
Bijlage 2 Uitgebreidere beschrijving van leerplichttaken en de uitvoering ervan	33

Voorwoord

De Leerplichtwet 1969 waarborgt het recht van jongeren op onderwijs.

Onderwijs wordt soms teveel gezien als een recht en niet als een plicht, zo blijkt wel uit een toenemend aantal overtredingen op grond van “luxe verzuim” (vakantiedagen buiten de schoolvakanties om).

Leerplicht is niet voor niets een plicht: Het volgen van onderwijs is immers essentieel voor de ontwikkeling van een jongere.

Het gaat goed met de meeste leerplichtige jongeren, maar voor een deel van de jongeren is extra inzet vanuit leerplicht en de gemeente noodzakelijk.

Het spijbelgedrag van jongeren is de afgelopen jaren toegenomen, onder andere door complexe problematiek in gezinnen en in de samenleving. Het verzuim wordt beter gemeld en geregistreerd door de scholen, waardoor het eerder zichtbaar wordt en de gemeente actie kan ondernemen. Zoals een van de conclusies toont neemt het zorgwekkend verzuim onder jongeren toe. Dat is ook de reden dat ingezet wordt op preventieve spreekuren, zowel op het voortgezet onderwijs als op het MBO. Door vroegtijdig optreden van de leerplichtambtenaar worden goede resultaten geboekt. De scholen zijn hier erg enthousiast over.

Het voorkomen van schoolverzuim en het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten onder (leerplichtige) jongeren is een van de speerpunten van ons beleid. Jongeren die een startkwalificatie halen hebben immers meer kansen in de maatschappij en meer perspectief op een baan.

De uitvoering en het beleid is belegd bij de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS).

De gemeente kan de taken van de Leerplichtwet niet alleen uitvoeren en werkt nauw samen met de schoolbesturen en andere ketenpartners.

In dit document wordt overeenkomstig de bepalingen in de Leerplichtwet verslag gedaan van de uitvoering van de leerplichtwet. U treft hierin feiten over de leerplichtwet, informatie over de uitvoering in het verslagjaar, beleidsspeerpunten en de cijfers over het meest recente schooljaar, namelijk 2011-2012.

Jan Nieuwenburg
Wethouder Onderwijs

Inleiding

In voorliggend jaarverslag van leerplicht van de gemeente Haarlem over het schooljaar 2011-2012 brengen burgemeester en wethouders, conform artikel 25 van de Leerplichtwet 1969, verslag uit over het gevoerde leerplichtbeleid. In dit jaarverslag treft u informatie over ontwikkelingen, resultaten en beleidsvoornemens op het gebied van leerplicht.

In dit jaarverslag worden eerst de kerntaken van de leerplichtambtenaar geschetst in het wettelijk kader en de leerplichttaken in algemeenheid. Vervolgens komt leerplicht binnen de gemeente Haarlem aan de orde. Een hoofdstuk over samenwerking toont de breedte van het werk van de leerplichtambtenaar. Het voorlaatste hoofdstuk toont u de resultaten over het afgelopen schooljaar. Daarna volgen nog de conclusies en aanbevelingen die uit de cijfers volgen. In de bijlagen treft u nog een nadere uitwerking van diverse taken van de leerplichtambtenaar, alsmede een overzicht van gebruikte afkortingen.

1. Het wettelijk kader en de leerplichttaken

1.1 Geschiedenis

In 1900 werd voor het eerst een wet aangenomen die de schoolgang van kinderen waarborgde, de leerplichtwet. In 1969 werd deze wet herzien en werd als toezichthouder de leerplichtambtenaar benoemd.

Sinds 1969 zijn diverse aanpassingen aan de leerplichtwet gedaan, waardoor de leerplicht zich nu feitelijk uitstrekt van de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin een jongere vijf jaar geworden is tot de 18^e verjaardag.

1.2 Kerntaken van de leerplichtambtenaar

De kerntaken van de leerplichtambtenaar zijn de volgende:

- A. Controlerende en handhavende taak
- B. Maatschappelijke zorgtaak (curatief en preventief)
- C. Taak rondom vervangende leerplicht, vrijstelling en verlof van meer dan 10 dagen
- D. Justitiële taak/opmaken proces-verbaal

1.3 Uitvoering van de leerplichttaken

Een groot deel van het werk van de leerplichtambtenaar bestaat uit het afhandelen van meldingen van ongeoorloofd verzuim. Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar ook een rol in het afgeven van vrijstellingen en vervangende leerplicht.

1.3.1 Ongeoorloofd verzuim

De Leerplichtwet kent twee vormen van verzuim:

1. Absoluut verzuim
De jongere is niet ingeschreven op een school of instelling.
2. Relatief verzuim:
  - a. Signaalverzuim
Kortdurend verzuim, tot 16 uur in vier weken
  - b. Zorgwekkend verzuim
Verzuim van meer dan 16 uur in vier weken
  - c. Luxe verzuim
Ongeoorloofd verzuim rondom vakanties

1.3.2 Afhandeling van meldingen van relatief verzuim

Qua afhandeling zijn er verschillende mogelijkheden:

- Doorverwijzing naar hulpverlenende instanties.
- Waarschuwing (ingeval van een eerste, lichte leerplichtovertreding).
- HALT afdoening, werk- of leerstraf (bijvoorbeeld bij veelvuldig te laat komen).
- Proces verbaal inzenden naar Openbaar Ministerie.

1.4 Vrijstellingen

De Leerplichtwet onderscheidt vrijstellingen van inschrijving bij een school en vrijstellingen van geregeld schoolbezoek.

1.4.1 Vrijstelling van inschrijving bij een school

Er is een drietal gronden op basis waarvan ouders vrijstelling kunnen krijgen van de verplichting hun kind in te schrijven op een school of instelling. Deze vrijstellingen kunnen worden aangevraagd bij de leerplichtambtenaar.

1. Lichamelijke of psychische gronden (artikel 5 sub a)
2. Bedenkingen tegen de richting van de school (artikel 5 sub b)
3. Inschrijving bij een school in het buitenland (artikel 5 sub c)

1.4.2 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof) is mogelijk op twee gronden.

1. Specifieke aard van het beroep van een van de ouders (artikel 11f)
2. Gewichtige omstandigheden (artikel 11g)

In beide gevallen beslist de directeur over aanvragen die betrekking hebben op een periode tot en met tien schooldagen.

1.5 Vervangende leerplicht en alternatieve trajecten

Een verzoek tot vervangende leerplicht is mogelijk voor jongeren vanaf 15 jaar die willen deelnemen aan alternatieve leertrajecten waarvan praktijktijd een groot deel uitmaakt.

2. Leerplicht binnen de gemeente Haarlem

2.1. De plaats van leerplicht binnen de gemeente Haarlem

Team leerplicht is binnen de gemeente Haarlem organisatorisch ondergebracht bij de afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport (JOS) van de hoofdafdeling Stadszaken. De formele aansturing van het team vindt plaats door het afdelingshoofd.

2.2. Dienstverlening aan andere gemeenten

Vanaf 2004 voert de gemeente Haarlem, op basis van een dienstverleningsovereenkomst de leerplicht uit voor de gemeente Zandvoort. In totaal zijn hiervoor 16 uren beschikbaar.

Vanaf oktober 2010 voert de gemeente Haarlem, ook op basis van een dienstverleningsovereenkomst, de leerplicht uit voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Hiervoor zijn in totaal 6 uren beschikbaar.

Vanaf november 2011 werkt de leerplichtambtenaar van de gemeente Heemstede, op basis van een samenwerkingsovereenkomst, vanuit team leerplicht Haarlem.

2.3. Formatie

In het schooljaar 2011-2012 zijn zes leerplichtambtenaren werkzaam bij het team leerplicht. De totale leerplichtformatie bedraagt aan het einde van de verslagperiode 4,5 fte. Alle zes leerplichtambtenaren hebben de BOA-bevoegdheid. Daarnaast werkt de leerplichtambtenaar van de gemeente Heemstede vanuit team leerplicht Haarlem.

Voor de dagelijkse gang van zaken binnen het team leerplicht is een teamcoördinator leerplicht aangesteld voor 18 uur per week.

2.4. Werkwijze en werkverdeling

In principe pakken de leerplichtambtenaren elke melding van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim op. Er wordt nader onderzoek gedaan en er wordt bekeken welke prioriteit de zaak moet krijgen. Vervolgens wordt de verzuimmelding verder “in de lijn” gezet.

De scholen voor voortgezet onderwijs zijn verdeeld over de leerplichtambtenaren. Ook de scholen voor primair onderwijs zijn, zoveel mogelijk naar wijk, verdeeld over de leerplichtambtenaren. De verdeling naar wijk is mede bedoeld om de samenwerking met partners uit het CJG goed vorm te kunnen geven.

Elke leerplichtambtenaar is op deze wijze verantwoordelijk voor de contacten met de betreffende scholen, voor het afhandelen van verzuimmeldingen van deze scholen en voor het deelnemen aan het Zorgadviesteam (ZAT) van deze scholen.

2.5. Ambtsinstructie

Op grond van de Leerplichtwet stelt het college van burgemeester en wethouders een instructie vast voor de leerplichtambtenaren, de ambtsinstructie. Hierin wordt aangegeven op welke wijze de leerplichttaken worden vervuld. In het schooljaar 2011-2012 is de ambtsinstructie voor Haarlem op enkele punten herzien, met name in het kader van de verschuiving van de handhavende rol ten opzichte van schooldirecteuren naar de Onderwijsinspectie.

3. Samenwerking

3.1. Inleiding

Schoolverzuim en schooluitval zijn maatschappelijke problemen die nauw verweven (kunnen) zijn met vraagstukken als werkloosheid, criminaliteit, veiligheid, verslaving en armoede. De leerplichtambtenaar heeft een groot netwerk, dat integrale aanpak van de problematiek rondom verzuim en schoolverlaten mogelijk maakt.

De leerplichtambtenaar vervult in contacten met ketenpartners een schakelrol en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen van de scholen.

3.2. De keten

Leerplicht werkt in de eerste plaats nauw samen met scholen en onderwijsinstellingen. Daarnaast is er samenwerking met leerplichtambtenaren van andere gemeenten en met de RMC-medewerkers, en met ketenpartners, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg, Jeugdreclassering, RIAGG, politie en justitie (Openbaar Ministerie). Doel van deze samenwerking is altijd om een zo goed mogelijke oplossing te vinden voor de problemen waarmee de jongere kampt en die hem/haar belemmeren in de schoolloopbaan en daarmee in toekomstperspectief.

3.3. Regionale samenwerking met leerplicht en RMC

De regio kent een uitvoerend overleg leerplicht en RMC, het ROL (Regionaal Overleg Leerplicht en RMC), voorgezeten door de teamcoördinator leerplicht van de gemeente Haarlem. Daarnaast wordt een beleidsoverleg gehouden, voorgezeten door de beleidsadviseur vsv/leerplicht (tevens RMC-coördinator) van de gemeente Haarlem.

In de verslagperiode worden zaken besproken als:

Convenant onderwijsinspectie, regionalisering leerplicht en RMC, vsv-aanpak, aanpak schoolziekteverzuim, spreekuren op scholen, zomeracties (o.a. overstapmonitor), heroriëntatietrajecten NOVA College, enz.

3.4. Regionale samenwerking in Bureau CAREL (Centrale Administratie RMC en Leerplicht)

In de loop van het schooljaar 2006-2007 heeft de samenwerking van negen regiogemeenten op het gebied van de registratie ten behoeve van leerplicht en RMC vorm gekregen in Bureau CAREL, de Centrale Administratie RMC en Leerplicht. Dit bureau werd organisatorisch ondergebracht bij de centrumgemeente Haarlem, die daartoe bij gemeenschappelijke regeling door de regiogemeenten werd aangewezen.

Bureau CAREL werkt in de verslagperiode voor alle gemeenten in de regio Midden en Zuid Kennemerland: Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen, Zandvoort.

De basis van CAREL zijn de GBA-gegevens van alle 0- tot 23-jarigen uit de deelnemende gemeenten. Hiermee is één actueel en volledig bestand van alle jongeren uit de regio beschikbaar met daarin informatie over schoolbinding, startkwalificatie, e.d.

3.5. Zorgadviesteam (ZAT)

De meeste scholen voor voortgezet onderwijs hebben in de verslagperiode een (extern) zorgadviesteam (ZAT). In dit team participeren diverse partijen, zoals schoolmaatschappelijk werk, GGD, jeugdzorg en leerplicht. Doel van het ZAT is om jongeren in een multidisciplinair team te bespreken en acties voor de jongere te ondernemen, zodat onderwijsachterstand of voortijdig schoolverlaten voorkomen wordt.

3.6. Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis is een samenwerkingsverband van de ketens van zorg en justitie. In het Veiligheidshuis werken deze instanties op één locatie samen aan een brede aanpak van overlastgevend en crimineel gedrag door bundeling van straf, zorg, preventie en hulpverlening. Het Veiligheidshuis fungeert daarbij als informatieknoppunt waar signalen van diverse partijen over jongeren bij elkaar komen. Vanuit leerplicht worden de jongeren ingebracht die een proces verbaal hebben gekregen. Een van de leerplichtambtenaren is aanwezig bij de bespreking van deze leerplichtzaken in het Justitieel Casus Overleg (JCO).

3.7. Verwijsindex Risicjongeren

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin hulpverleners en andere professionals kunnen aangeven dat zij zich zorgen maken over een jongere door het afgeven van een signaal. Wanneer meerdere professionals een signaal afgeven over dezelfde jongere ontstaat een “match”. Op deze manier wordt snel duidelijk dat jongeren hulp nodig hebben en kunnen professionals elkaar snel en gemakkelijk vinden in hun afstemming over de betreffende jongere.

3.8. Ingrado

Ingrado is de brancheorganisatie voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten (RMC). De gemeente Haarlem is zowel voor leerplicht als voor RMC (regio) lid van Ingrado. Op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten is Ingrado gesprekspartner voor de landelijke overheid, gemeenten, regio's en overige ketenpartners. Ingrado neemt onder meer deel aan het Beleidsoverleg leerplicht (BOL) met het ministerie OCW.

Ingrado verstrekt informatie via twee landelijke bijeenkomsten per jaar, via de website en via het tijdschrift Ingrado Magazine. Verder bestaat de mogelijkheid om telefonisch of via de website vragen te stellen.

Sinds april 2009 is de coördinator leerplicht bestuurslid bij Ingrado. Omdat dit uit hoofde van de coördinatiefunctie gebeurt heeft de gemeente Haarlem daarvoor een aantal uren per maand beschikbaar gesteld.

4. Ontwikkelingen

4.1. Uitbreiding spreekuren

Onder het motto “voorkomen is beter dan genezen” en in het kader van het meerjarenplan bestrijding voortijdig schoolverlaten (vsv) 2011-2014 zijn de eerder ingezette spreekuren in het verslagjaar uitgebreid naar andere scholen. De bedoeling van deze spreekuren is om jongeren te spreken die regelmatig te laat komen of een uurtje spijbelen, maar die nog niet de wettelijke meldtermijn van 16 uur verzuim bereikt hebben. Zo wil leerplicht voorkomen dat jongeren afglijden naar zorgwekkend verzuim en in uiterste instantie voortijdig uitvallen zonder startkwalificatie.

Uit de uitvoering blijkt dat de spreekuren door de scholen enthousiast ontvangen worden en ook resultaat hebben. Een van de scholen heeft aangegeven dat sinds het instellen van het spreekuur 60% vermindering van spijbelgedrag is gerealiseerd. De meeste scholen zijn heel tevreden over de spreekuren omdat deze leiden tot een duidelijke reductie van het aantal spijbelaars. Reden om de spreekuren in het schooljaar 2012-2013 uit te breiden naar **alle** VO-scholen in Haarlem, Zandvoort en Heemstede.

4.2. Toekomst regionale samenwerking

De keuze die in 2006 gemaakt is voor regionalisering van de registratie van leerplicht en RMC betekent dat leerplicht nog lokaal georganiseerd is en los staat van de RMC. In het schooljaar 2011-2012 is, op verzoek van het portefeuillehoudersoverleg een onderzoek uitgevoerd door bureau DENSA naar vormen van regionale samenwerking.

DENSA heeft haar deskresearch gedaan op basis van aanwezige (beleids-)stukken, documenten en gegevens. E.e.a. is aangevuld met de gegevens uit schriftelijke vragenlijsten, ingevuld door medewerkers leerplicht (regiobreed) en RMC. Daarnaast zijn persoonlijke interviews gehouden met een deel van de medewerkers en met een selectie aan externe partners zoals onderwijsinstellingen, Veiligheidshuis, Bureau Jeugdzorg en OM.

In de analyse van de gegevens heeft DENSA gebruik gemaakt van haar ervaringen op basis van eerdere regionaliseringprocessen elders in het land. DENSA geeft naar aanleiding van de analyse een drietal opties voor verdergaande regionale samenwerking:

1. Huidige regionale samenwerking versterkt met convenanten.
2. Twee regionale bureaus; een in Midden Kennemerland, een in Zuid Kennemerland, beide met afzonderlijke aansturing.
3. Eén regionaal bureau met centrale aansturing maar met in de uitvoering wel twee subregionale teams.

De concept rapportage met een beschrijving van bovenstaande drie modellen is in juni 2012 breed ambtelijk besproken in een regionale workshop. Naar aanleiding van de regionale workshop is het concept bijgesteld, een advies geformuleerd en in een regionaal overleg op 12 juli 2012 aangeboden aan de portefeuillehouders leerplicht van de gemeenten in Midden- en Zuid-Kennemerland.

In het portefeuillehoudersoverleg waren de meningen verdeeld. De gemeenten uit Midden Kennemerland voelden niet zoveel voor model 2 of 3, de gemeenten uit Zuid Kennemerland wel. Afsproken is dat dit onderwerp in oktober opnieuw op een gezamenlijk portefeuillehoudersoverleg geagendeerd zal worden.

4.3. Aanpak schoolziekteverzuim

Ieder kind of iedere jongere is wel eens ziek; echt ziek of gewoon een beetje schoolziek. Dat is op zich niet erg. Problematisch wordt het als het ziekteverzuim van een leerling lang duurt of zeer regelmatig voorkomt. Ook verzuim wegens ziekte, terwijl er sprake is van andersoortige problematiek is zorgelijk. Om afspraken te maken met partners om tot een professionele afhandeling te komen, vroegtijdig te signaleren en vroegtijdig de jeugdarts in te schakelen, zet leerplicht Haarlem in op het opstellen van een protocol met scholen, jeugdgezondheidszorg, de GGD en de gemeente.

In het schooljaar 2011-2012 is vanuit leerplicht een start gemaakt om, met partners, een protocol op te stellen voor de aanpak van schoolziekteverzuim. De bedoeling is dat in dit protocol omschreven wordt wat de rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de diverse partijen zijn, waar het gaat om (zorgelijk) schoolziekteverzuim. Genoemd protocol zal met ingang van 2013 ingevoerd worden in Midden en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer.

4.4. Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 18 jaar die ingeschreven staat op een school of instelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt zonder te beschikken over een vrijstelling van de leerplicht dan wel vrijstelling van geregeld schoolbezoek. Landelijk gezien is het aantal thuiszitters onduidelijk en varieert in stukken tussen de 800 en 16.000. Het landelijke beeld inzake de terugplaatsing is positief. Dit gebeurt vaker en sneller dan voorheen. De kinderombudsman zal in augustus 2012 een landelijk meldpunt thuiszitters openen. Hiermee hoopt hij een beter inzicht te krijgen in de aantallen jongeren die thuiszitten en de redenen hiervoor.

In veel regio's is een thuiszitterstafel belegd met ketenpartners die betrokken zijn bij de betreffende jongeren. Zo ook in de regio Zuid en Midden Kennemerland in de afgelopen jaren. In het najaar van 2011 is de laatste thuiszitterstafel geweest, in samenwerking met Gedragswerk. Het samenwerkingsverband van het voortgezet onderwijs pakt de organisatie van de thuiszitterstafel vanaf 2012 op.

Het gaat bij thuiszitters veelal om complexe problematiek van jongeren met een handicap of chronische ziekte, of met een stoornis. Soms ook gaat het om wachtlijstproblematiek, maar ook wel om een verschil van mening tussen ouders en school bijvoorbeeld op het gebied van de capaciteiten van een jongere. Scholen hebben in het algemeen de neiging dit soort problematiek voor zich te houden, overigens met de beste bedoelingen, namelijk om zelf voor een oplossing te zorgen. Inmiddels heeft de thuiszitterstafel scholen bewuster gemaakt van de noodzaak om gezamenlijk naar een passende oplossing voor de thuiszittende jongere te zoeken.

Wat de kinderombudsman betreft, moet de onderwijsinspectie scholen veel strenger aanspreken op het opnemen van jongeren met problematiek. Met de nieuwe wet Passend Onderwijs krijgen scholen een zorgplicht. De leerplichtambtenaar is in zaken van thuiszittende jongeren een van de betrokken partijen. De leerplichtambtenaar kan echter niet afdwingen dat een school een jongere opneemt.

In het verslagjaar waren er in Haarlem in totaal 25 jongeren die op enig moment vier weken of langer de school niet bezochten zonder gegronde reden. Van hen waren zestien jongens en negen meisjes. Van de 25 thuiszitters zijn er in de verslagperiode tien teruggeplaatst naar scholing. Een zestal anderen is in andersoortige trajecten van onderzoek, toezicht en behandeling geplaatst, die voorafgaan aan de mogelijkheid weer terug te kunnen naar school. Van negen jongeren was het thuiszitten aan het einde van het schooljaar 2011-2012 nog niet opgelost. Voor hen wordt in het nieuwe schooljaar verder gezocht naar een oplossing.

4.5. Samenwerkingsovereenkomst met de onderwijsinspectie

Op 1 januari 2012 is het toezichtskader op scholen voor wat betreft het naleven van de leerplichtwet veranderd. Niet langer maakt de leerplichtambtenaar proces verbaal op tegen de directeur van een school die bijvoorbeeld verzuim niet meldt, de inspecteur van het onderwijs heeft voortaan de mogelijkheid een bestuurlijke boete op te leggen.

Voor het doen van meldingen is op de website van de inspectie een signalenbox in het leven geroepen waar leerplichtambtenaren melding kunnen doen van overtredingen van de leerplichtwet door een schooldirecteur. Leerplicht Haarlem neemt echter het voortouw om, in afstemming met de onderwijsinspectie, te komen tot een samenwerkingsovereenkomst voor de hele regio Midden en Zuid Kennemerland. Dat betekent dat de leerplichtambtenaren de scholen moeten gaan controleren op hun beleid en meldgedrag. Dit dient gedaan te worden overeenkomstig een met de onderwijsinspectie afgesproken protocol.

De bedoeling is om in het najaar van 2012 een bestuurlijk besluit te laten nemen over de samenwerkingsovereenkomst, zodat deze per 1 januari 2013 in werking kan treden.

4.6. Dag van de Leerplicht

Het ministerie van OCW organiseert jaarlijks op de derde donderdag in maart een landelijke dag van de leerplicht en vraagt gemeenten op die dag activiteiten te organiseren om de leerplicht breed onder de aandacht te brengen van scholen, ouders en leerlingen. Onder de overkoepelende naam 'Dag van de Leerplicht' vinden in het hele land allerlei activiteiten plaats die te maken hebben met leerplicht, het voorkomen van schoolverzuim en/of de handhaving van leerplicht.

In 2012 viel de Dag van de Leerplicht op 15 maart. Het thema was "School? Ik maak mijn verhaal af! Jij ook?".

Leerplicht Haarlem besteedde in 2012 aandacht aan de Dag van de Leerplicht door het organiseren van een Lagerhuisdebat tussen jongeren uit het VMBO. Voor dit debat werden vooraf prikkelende stellingen opgesteld waarover de aangemelde jongeren met elkaar in debat konden. Het debat vond plaats in de raadszaal van het Stadhuis in Haarlem en werd geleid door wethouder Onderwijs Jan Nieuwenburg. Een jury, bestaande uit DJ Addik Sipkes en VVD-raadslid Wouter Rutten beoordeelde de debatkwaliteiten van de deelnemers en kwam tot het benoemen van de drie besten van zo'n 30 "debaters". Deze jongeren werden uiteraard in het zonnetje gezet met een mooie prijs.

Lagerhuisdebat met VMBO-scholieren op de Dag van de Leerplicht, voorgezeten door wethouder onderwijs Jan Nieuwenburg, in het stadhuis van de gemeente Haarlem

5. Resultaten Leerplicht schooljaar 2011-2012

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de cijfers en de daarbij behorende grafieken aan over de groep leer- en kwalificatieplichtige jongeren in Haarlem. De verdeling over de schooltypen, de verdeling over de stad, de hoeveelheid verzuim, de hoeveelheid vrijstellingen, komen allemaal aan de orde. In veel gevallen is, ter vergelijking, de kolom over het schooljaar 2010-2011 ook nog eens opgenomen.

5.2 Aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren in Haarlem

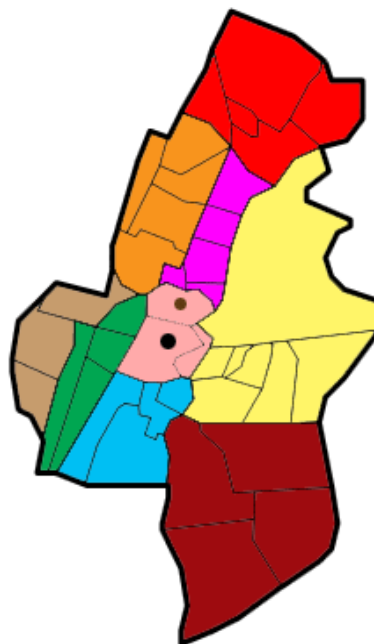
Tabel 1 toont de verdeling tussen 5- tot 12-jarigen naar sekse en 12- tot 18-jarigen naar sekse. Ter vergelijking zijn de cijfers over het vorige schooljaar toegevoegd. Er zijn iets meer jongens dan meisjes binnen de totale populatie. In zijn totaliteit is er sprake van een lichte daling van het aantal jongeren in de leer- en kwalificatieplichtige leeftijd.

Tabel 1, Aantal 5- tot 18-jarigen, verdeeld naar sekse

	2010-2011		Totaal 2010-2011	2011-2012		Totaal 2011-2012
	Jongens	Meisjes		Jongens	Meisjes	
Aantal jongeren 5 tot 12	5.886	5.572	11.458	5.813	5.582	11.395
Aantal jongeren 12 tot 18	4.573	4.459	9.032	4.503	4.300	8.803
Totaal	10.459	10.031	20.490	10,316	9.882	20.198

Legenda wijken Haarlem

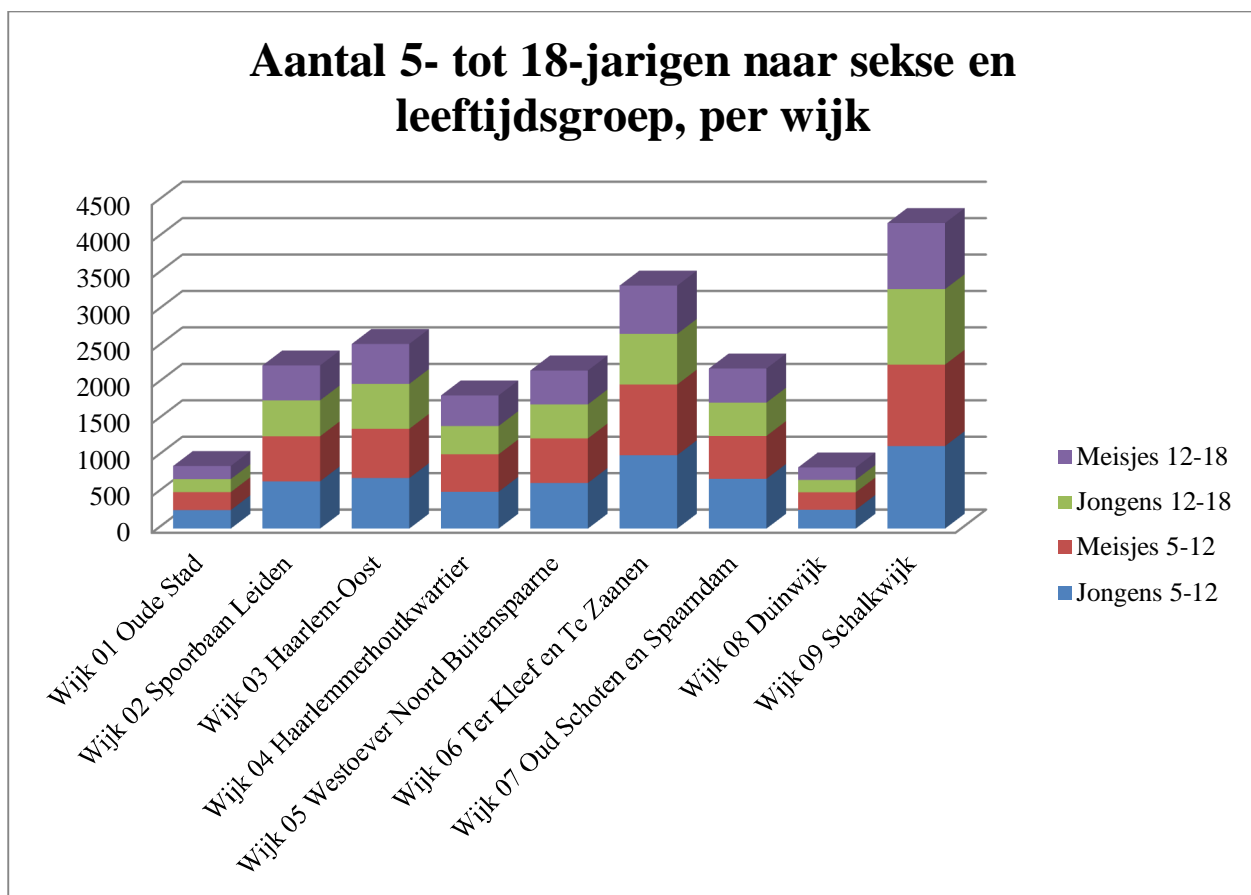
- Wijk 01 Oude stad
- Wijk 02 Spoorbaan Leiden
- Wijk 03 Haarlem-Oost
- Wijk 04 Haarlemmerhoutkwartier
- Wijk 05 Westoever Noord Buitenspaarne
- Wijk 06 Ter Kleef en Te Zaanen
- Wijk 07 Oud Schoten en Spaarndam
- Wijk 08 Duinwijk
- Wijk 09 Schalkwijk
- Grote Markt
- Station

Tabel 2 en figuur 1 tonen hoe de Haarlemse 5- tot 18-jarigen verdeeld zijn over de wijken.

Tabel 2, Aantal 5- tot 18-jarigen, verdeeld naar sekse en leeftijdsgroep, per wijk, 2011-2012

	Jongens 5-12	Meisjes 5-12	Jongens 12-18	Meisjes 12-18	Totaal
Wijk 01 Oude Stad	254	247	179	180	860
Wijk 02 Spoorbaan Leiden	649	618	493	479	2.239
Wijk 03 Haarlem-Oost	694	676	616	549	2.535
Wijk 04 Haarlemmerhoutkwartier	506	514	388	420	1.828
Wijk 05 Westoever Noord Buitenspaarne	627	611	467	465	2.170
Wijk 06 Ter Kleef en Te Zaanen	1.008	970	695	662	3.335
Wijk 07 Oud Schoten en Spaarndam	684	588	458	467	2.197
Wijk 08 Duinwijk	258	240	171	171	840
Wijk 09 Schalkwijk	1.133	1.118	1.036	907	4.194
Totaal	5.813	5.582	4.503	4.300	20.198

Figuur 1 Grafische weergave van het aantal 5- tot 18-jarigen naar sekse en leeftijdsgroep, per wijk in het schooljaar 2011-2012.

5.3 Aantal leer- en kwalificatieplichtige jongeren naar schooltype

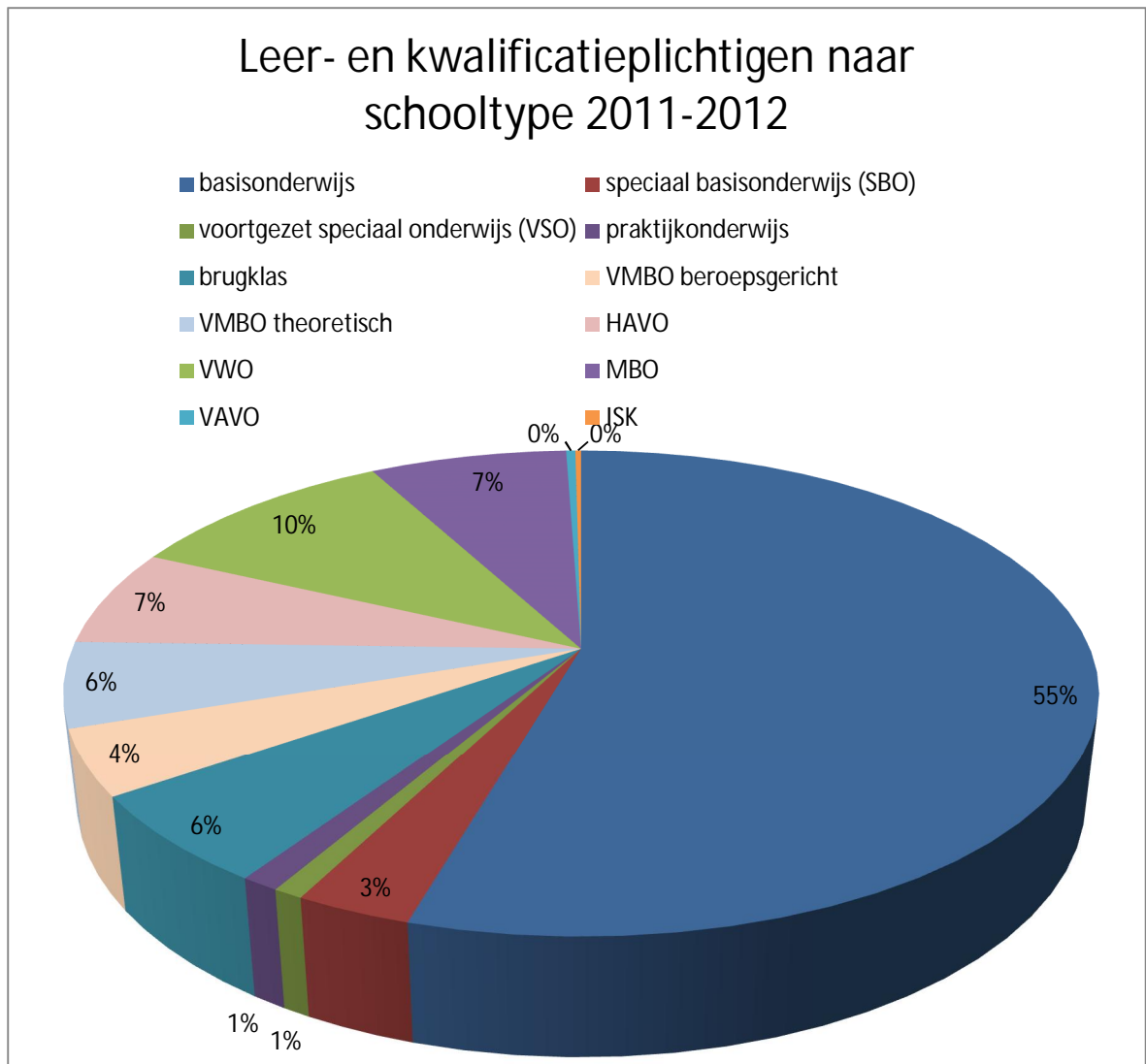
Tabel 3 en figuur 2 tonen duidelijk dat bijna alle jongeren woonachtig in Haarlem een school voor regulier onderwijs bezoeken. Slechts een klein percentage bezoekt speciaal basisonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs (respectievelijk 3% en 1%). Ruim de helft van de jongeren bevindt zich op het basisonderwijs. De verdeling over de schooltypen is tamelijk constant, getuige de slechts kleine afwijkingen bij vergelijking van beide verslagjaren.

Het totaal aantal leer- en kwalificatieplichtigen in tabel en grafiek is het totaal aantal leer- en kwalificatieplichtigen in Haarlem (zie tabel 1) minus het aantal leer- en kwalificatieplichtigen met een vrijstelling waardoor zij geen onderwijs volgen aan een school of instelling in Nederland (artikel 3a en 3b, artikel 5 sub a t/m c, artikel 15).

Tabel 3, Leer- en kwalificatieplichtigen naar schooltype, 2010-2011 en 2011-2012

Schooltype	Absoluut aantal 2010-2011	Percentage 2010-2011	Absoluut aantal 2011-2012	Percentage 2011-2012
basisonderwijs	10.937	54%	10.981	55%
speciaal basisonderwijs (SBO)	708	3%	626	3%
voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	169	1%	161	1%
praktijkonderwijs	201	1%	206	1%
brugklas	1.217	6%	1.202	6%
VMBO beroepsgericht	938	5%	886	4%
VMBO theoretisch	1.145	6%	1.141	6%
HAVO	1.306	6%	1.301	7%
VWO	2.101	10%	2.047	10%
MBO	1.538	8%	1.482	7%
VAVO	86	0%	69	0%
ISK	55	0%	43	0%
Overig	15	0%		
Totaal	20.416	100%	20.145	100%

Duidelijk zichtbaar is dat het merendeel van de leerplichtige jongeren basisonderwijs volgt, wat ook logisch is gezien de verdeling 5 tot 12 en 12 tot 18 zoals die in tabel 1 is uitgesplitst.

Figuur 2, Grafische weergave van de verdeling van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen naar schooltype, 2011-2012

5.4 Aantal afgegeven positieve beschikkingen voor leer- en kwalificatieplichtige jongeren in schooljaar 2011-2012

Bij de afgegeven vrijstellingen, zoals weergegeven in tabel 4, valt in de vergelijking tussen de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 op dat in het laatstgenoemde schooljaar behoorlijk minder vrijstellingen zijn afgegeven. Het aantal vrijstellingen voor vervangende leerplicht (3a / 3b) bijvoorbeeld is gedaald van 20 naar 8. In dit specifieke geval heeft dat o.a. te maken met een andere financieringssysteem van een aantal leerwerktrajecten, waardoor het afgeven van vervangende leerplicht niet meer nodig is. Daarnaast wordt voor de vrijstelling wegens schoolbezoek in het buitenland (5 onder c) een actief beleid gevoerd waarin deze vrijstelling in principe slechts voor één jaar wordt afgegeven. Ouders dienen hun kind(eren) voor de daaropvolgende jaren uit te schrijven uit de bevolkingsadministratie, tenzij zij kunnen aantonen dat hun kind meer vier maanden of langer in Nederland verblijft (GBA wetgeving).

Tabel 4 Aantal afgegeven vrijstellingen

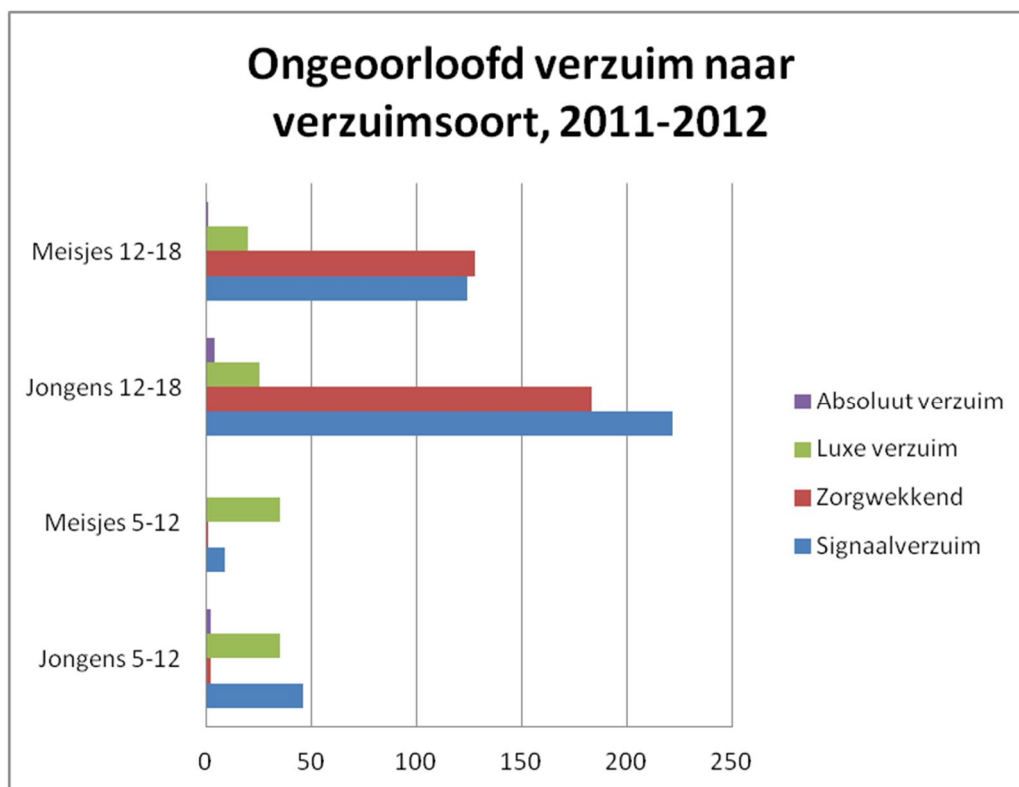
Wetsartikel	2010-2011	2011-2012
3a / 3b vervangende leerplicht	20	8
5 sub a vrijstelling, lichamelijke en psychische gronden	15	17
5 sub b vrijstelling, bezwaar tegen de richting van het onderwijs	5	5
5 sub c vrijstelling, schoolbezoek in het buitenland	21	16
11 sub g, verlof op grond van gewichtige omstandigheden	0	3
15 vrijstelling, volgen van ander onderwijs	12	3
gedoogconstructie	1	4
Totaal	74	56

5.5 Aantal meldingen van ongeoorloofd verzuim

In tabel 5 en figuur 3 staat het aantal meldingen van verzuim onderverdeeld naar verzuimsoort, leeftijdsgroep en sekse. De soms grote afwijkingen tussen verschillende groepen in beide schooljaren hebben o.a. te maken met een striktere registratie, waardoor in 2011-2012 beter inzichtelijk is hoe verzuimen verdeeld zijn. Kijkend naar de totalen zien we dat het zorgwekkend verzuim is toegenomen in schooljaar 2011-2012. Haarlem loopt geheel in de pas met het landelijk beeld dat onder jongens meer verzuimd wordt dan onder meisjes.

Tabel 5, Aantal meldingen van verzuim onderverdeeld naar leeftijd, sekse en soort verzuim

	2010-2011				Totaal 2010-2011	2011-2012				Totaal 2011-2012
	Jongens 5-12	Meisjes 5-12	Jongens 12-18	Meisjes 12-18		Jongens 5-12	Meisjes 5-12	Jongens 12-18	Meisjes 12-18	
Signaalverzuim	45	42	178	149	414	46	9	222	124	401
Zorgwekkend verzuim	47	35	77	56	215	2	1	183	128	314
Luxe verzuim	33	35	15	12	95	35	35	25	20	115
Absoluut verzuim	5	4	3	4	16	2	0	4	1	7
Totaal	130	116	273	221	740	85	45	434	273	837

Figuur 3 Grafische weergave van het ongeoorloofd verzuim in schooljaar 2011-2012 naar verzuimsoort, sekse en leeftijdsgroep

Kijken we naar de verzuimen per wijk, dan valt op dat het verzuim procentueel het hoogst is in de Oude Stad (wijk 01), Haarlem-Oost (wijk 03) en Schalkwijk (wijk 09), alle met totaalpercentages van 6,5%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde, dat rond de 3% ligt. In de grote steden echter ligt het verzuim doorgaans ruim boven deze grens.

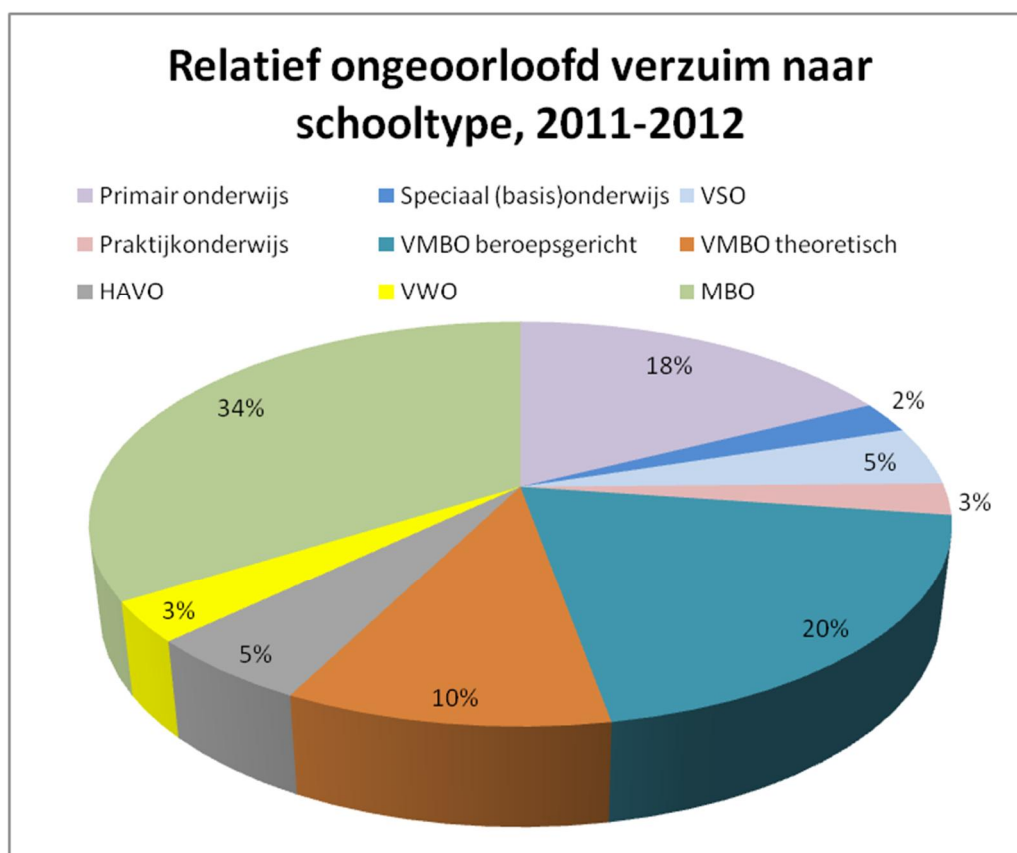
Tabel 6, Verzuim naar verzuimsoort per wijk, 2011-2012

	Totaal aantal 5-18	Totaal absoluut verzuim	%	Totaal signaal verzuim	%	Totaal zorgw. verzuim	%	Totaal luxe verzuim	%	Tot. %
Wijk 01 Oude Stad	860	2	0,2%	19	2,2%	27	3,1%	9	1%	6,5%
Wijk 02 Spoorbaan Leiden	2.239			34	1,5%	38	1,7%	22	1%	4,2%
Wijk 03 Haarlem-Oost	2.535	2	0,1%	81	3,2%	56	2,2%	25	1%	6,5%
Wijk 04 Haarlemmerhoutkwartier	1.828			18	1%	8	0,4%	11	0,6%	2%
Wijk 05 Westoever Noord Buitenspaarne	2.170			39	1,8%	27	1,2%	14	0,6%	3,6%
Wijk 06 Ter Kleef en Te Zaanen	3.335			21	0,6%	19	0,6%	8	0,2%	1,4%
Wijk 07 Oud Schoten en Spaarndam	2.197			30	1,4%	25	1,1%	6	0,3%	2,8%
Wijk 08 Duinwijk	840			4	0,5%	12	1,4%	7	0,8%	2,7%
Wijk 09 Schalkwijk	4.194	3	0,1%	155	3,7%	102	2,4%	13	0,3%	6,5%
Totaal	20.198	7		401		314		115		

Tabel 7 toont de verdeling van het *relatieve* verzuim over de schooltypes (bij absoluut verzuim staat een jongere immers niet ingeschreven bij een school). Heel duidelijk blijkt dat dit verzuim relatief groot is bij jongeren op het MBO. Dit is een landelijke trend. Door het houden van spreekuren, ook op het MBO wordt door leerlicht en RMC geprobeerd dit verzuim een halt toe te roepen. Dat is tevens de reden dat het verzuim op het MBO steeds beter in beeld komt en er dus een groei te zien is in dit verzuim ten opzichte van het voorgaande schooljaar

Tabel 7 Aantal meldingen van *relatief* ongeoorloofd verzuim naar schooltype

	2010-2011	2011-2012
Primair onderwijs	181	147
Speciaal (basis)onderwijs	25	21
VSO	45	38
Mytyschool		
Praktijkonderwijs	23	21
VMBO beroepsgericht	155	165
VMBO theoretisch	67	85
HAVO	36	44
VWO	21	27
MBO	171	282
Totaal	724	830

Figuur 4 Grafische weergave van het ongeoorloofd verzuim naar schooltype

5.6 *HALT afdoeningen en processen-verbaal*

In tabel 8 vindt u een overzicht van de opgemaakte HALT meldingen en PV's.

Een HALT-PV wordt veelal gegeven voor signaalverzuim, maar kan ook bij zorgwekkend verzuim worden ingezet om niet direct proces verbaal tegen een jongere te hoeven opmaken. Wanneer de HALT-afdoening negatief is moet de leerplichtambtenaar proces verbaal opmaken tegen de jongere.

Luxe verzuim blijft de voornaamste reden voor het opmaken van een proces verbaal. Hier wordt de stelregel gehanteerd dat één dag luxe verzuim wordt afgedaan met een waarschuwing. Luxe verzuim van meer dan een dag, of recidive (na een eerdere waarschuwing weer extra dagen nemen) wordt altijd afgehandeld met het opmaken van een proces verbaal.

Opvallend in tabel 8 is dat het aantal HALT-afdoeningen sterk is toegenomen, terwijl het aantal PV's wat is afgenomen. Ook hier is de trend naar preventief werken dus zichtbaar.

Tabel 8, processen verbaal naar soort verzuim

	2010-2011			2011-2012		
	HALT	PV	Totaal	HALT	PV	Totaal
Signaalverzuim	10	7	17	37	12	49
Zorgwekkend verzuim	5	31	36	11	13	24
Luxe verzuim		33	33		30	30
Absoluut verzuim		1	1			
Totaal	15	72	87	48	55	103

Tabel 9 toont hoe HALT de HALT-meldingen en het Openbaar Ministerie de door de leerplichtambtenaren opgestelde processen verbaal heeft afgehandeld. Duidelijk zichtbaar is dat een PV wegens luxe verzuim bijna altijd wordt afgedaan met het opleggen van een geldboete. Een HALT-PV behelst een leerstraf.

Omdat de doorlooptijd van een proces verbaal vrij lang is bij het OM is de opgelegde straf vaak pas maanden later bekend.

Onder overige straffen wordt bijvoorbeeld verstaan: sepot, voorwaardelijke straf, schuld zonder straf en maatregel hulp en steun.

Een deel van de afdoeningen is nog onbekend; dit heeft te maken met het feit dat nog geen afloopbericht is ontvangen van het parket of dat de afloop (nog) niet geregistreerd is.

Tabel 9, HALT en PV's naar afhandeling schooljaar 2011-2012

1-8-2011 t/m 31-7-2012	Leer- of taakstraf jongere	Boete ouders	Overig	Onbekend	Totaal
Signaalverzuim	39		4	6	49
Zorgwekkend verzuim	12	2	4	6	24
Luxe verzuim		18	1	11	30
Absoluut verzuim					
Totaal	51	20	9	23	103

Tabel 10 toont het aantal leerplichtambtenaren met BOA-bevoegdheid over de afgelopen jaren, alsmede het aantal opgemaakte processen verbaal over de afgelopen jaren. Vanaf het schooljaar 2009-2010 zijn in dit aantal ook de HALT-meldingen opgenomen. Dat verklaart voor een deel ook de groei in het aantal opgemaakte PV's.

Tabel 10 Overzicht van opgemaakt processen verbaal in de afgelopen jaren

	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Aantal BOA's	4	4	5	5	6	6
PV relatief verzuim	23	26	24	59	53	73
PV luxe verzuim	26	27	27	30	33	30
PV absoluut verzuim		1	1	1	1	
Totaal	52	54	52	90	87	103

6. Conclusies en beleidsspeerpunten

6.1. Conclusies

Kijkend naar de resultaten over het schooljaar 2011-2012 kan geconstateerd worden dat er sprake is van een toename in meldingen van verzuim. Dat wil niet zeggen dat er geen aandacht meer besteed hoeft te worden aan de meldingsdiscipline van scholen; sommige scholen melden al goed, andere nog helemaal niet.

Opvallend is dat het signaalverzuim (minder dan 16 uur in vier weken) afgenomen is, terwijl het zorgwekkend verzuim (meer dan 16 uur in vier weken) toegenomen is. Dit laatste is een trend die al een aantal jaren aan de gang is.

Voor wat betreft de spreekuren kan de conclusie getrokken worden dat deze succesvol zijn. Het signaalverzuim op scholen is hierdoor zeker verminderd. Scholen zijn dan ook erg enthousiast over de aanwezigheid van leerplicht op school.

Een groot deel van het verzuim doet zich voor op het MBO. Het verzuim op het MBO wordt door de inspanningen van zowel leerplicht als RMC steeds inzichtelijker. Maar het kan nog beter. Daarom moeten de spreekuren op het MBO en de overleggen met het MBO in het komende schooljaar ook zeker doorgaan.

De Dag van de Leerplicht was ook in 2012 weer zeer succesvol. Team leerplicht is zich vanaf de zomer alweer aan het beraden op acties voor de Dag van de Leerplicht in het schooljaar 2012-2013.

6.1. Beleidsspeerpunten

Beleidsspeerpunt in de regio is het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Dat is de reden dat zowel bij leerplicht als bij RMC wordt ingezet op preventie. Deze, maar ook andere activiteiten die in samenwerking met scholen en andere ketenpartners worden uitgevoerd hebben gebleken effect te hebben.

Aandachtspunten bij het voorkomen en oplossen van verzuim en voortijdig schoolverlaten zijn:

- Blijvende aandacht voor het tijdig doen van meldingen (meldingsdiscipline). Eventueel vanuit leerplicht een regionaal verzuimprotocol opstellen waaraan alle scholen zich binden.
- Blijvende aandacht voor thuiszitters, samen met scholen en samenwerkingsverbanden. Met het samenwerkingsverband PO is de afspraak gemaakt dat in 2012-2013 regelmatig op casuïstiek niveau zal worden overlegd.
- Organiseren van voorlichtingsactiviteiten en themabijeenkomsten met ketenpartners.
- Dag van de Leerplicht voortzetten.
- Spreekuren op de scholen in het komende schooljaar verder uitbouwen.
- Deelname aan de Zorgadviesteams (ZAT's) en Veiligheidshuis voortzetten.
- Regionaal verder afstemmen in uitvoering en beleid.
- Sluiten van convenant met GGD, scholen en jeugdzorg om de aanpak van schoolziekteverzuim, dat soms leidt tot uitval, te structureren.
- Sluiten van een samenwerkingsovereenkomst met de onderwijsinspectie om volgens protocol scholen te kunnen controleren op beleid en meldingen, om voortijdig schoolverlaten te bestrijden.

Bijlage 1 Afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg, MBO leerweg waarbij de jongeren vier dagen in de week werkt (in dienst) bij een leerbedrijf en één dag in de week naar school gaat
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar, functionaris met opsporingsbevoegdheid, die verhoren mag afnemen en processen verbaal mag opmaken
BOL	Beroepsopleidende Leerweg, MBO leerweg waarbij de jongere periodes van theorieles op school afwisselt met periodes van stage
CAReL	Centrale Administratie RMC en Leerplicht
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs, diplomering leidt tot een startkwalificatie.
JR	Jeugdreclassering
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs, vervolgopleiding voor VMBO gediplomeerden. Bestaat op 4 niveaus: Niveau 1, Assistent Niveau 2, Medewerker Niveau 3, Zelfstandig medewerker Niveau 4, Middenkaderfunctionaris Bestaat daarnaast in 2 vormen: BOL en BBL
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OM	Openbaar Ministerie
PO	Primair Onderwijs, de verzameling van alle basisscholen
PV	Proces Verbaal, mag worden opgemaakt door de leerplichtambtenaar die tevens als BOA beëdigd is.
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten, probeert vsv-ers van 18 tot 23 jaar naar een startkwalificatie te begeleiden
RvdK	Raad voor de Kinderbescherming, kan een onderzoek instellen naar de omstandigheden van een kind wanneer de ontwikkeling van het kind in het gedrang komt
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
VIR	VerwijsIndex Risicjongeren, een instrument waarin beroepskrachten van ketenorganisaties kunnen aangeven dat zij zorgen hebben over een jongere. Wanneer twee of meer partijen dat aangeven ontstaat een “match” en ontvangen de meldende partijen een mail met elkaars gegevens. Hierdoor wordt samenwerking in de keten versterkt.

VMBO	<p>Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs, bestaat in 4 niveaus: VMBO Basisberoepsgericht VMBO Kaderberoepsgericht VMBO Gemengde leerweg VMBO Theoretische leerweg De beroepsgerichte leerwegen kennen veel praktijklessen, de theoretische leerweg is vergelijkbaar met de oude MAVO.</p>
VO	Voortgezet Onderwijs, de verzameling van scholen voor voortgezet onderwijs van alle schooltypen
VSV-er	Voortijdig schoolverlater, een jongere tot 23 jaar die zonder startkwalificatie de school verlaat
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs, diplomering leidt tot een startkwalificatie
ZAT	Zorg Advies Team, een multidisciplinair overleg op scholen dat zich op casusniveau met probleemjongeren van de betreffende school bezighoudt
ZMLK	<p>Zeet Moeilijk Lerende Kinderen. Zeet moeilijk lerende kinderen zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht, omdat zij geen startkwalificatie kunnen behalen. Dit geldt ook voor jongeren in het praktijkonderwijs die in bezit zijn van een getuigschrift of schooldiploma. Deze jongeren volgen een programma dat past bij hun niveau.</p>
ZMOK	Zeet Moeilijk Opvoedbare Kinderen

Bijlage 2. Uitgebreidere beschrijving van leerplichttaken en de uitvoering ervan

---

Kerntaken van de leerplichtambtenaar

De kerntaken van de leerplichtambtenaar zijn de volgende:

A. Controlerende en handhavende taak

1. ten opzichte van ouders en jongere:
controle en handhaving voor wat betreft inschrijving bij en bezoek aan de school
2. ten opzichte van schooldirecteuren:
controle op het voeren van een adequate verzuimadministratie, het tijdig en consequent doen van meldingen van in- en uitschrijving of verzuim, het verlenen van verlof op gronden die stroken met de Leerplichtwet. De handhavende taak ten opzichte van schooldirecteuren is vanaf 2012 bij de Inspectie voor het Onderwijs belegd. De Inspectie voor het Onderwijs gaat bij handhaving af op signalen van de leerplichtambtenaar.

B. Maatschappelijke zorgtaak

1. Curatieve rol:

Verzuim of dreigend verzuim is vaak een signaal voor dieperliggende problemen. De leerplichtambtenaar werkt dan ook samen met de scholen, jeugdhulpverleningsorganisaties, de politie en het Openbaar Ministerie (OM) om niet alleen het verzuim maar ook de oorzaken daarvan aan te pakken.

2. Preventieve rol:

De leerplichtambtenaar geeft voorlichting betrokken partijen en pleegt vroegtijdig overleg met hen. De leerplichtambtenaar heeft preventieve spreekuren op de scholen voor jongeren die veel te laat komen/spijbelen. Op het MBO werken de leerplichtambtenaren samen met de RMC trajectbegeleiders in het houden van preventieve gesprekken met jongeren.

C. Taak rondom vervangende leerplicht, vrijstelling en verlof van meer dan 10 dagen

Ouders kunnen bij de leerplichtambtenaar voor hun leerplichtige kind vervangende leerplicht, vrijstelling of verlof van meer dan 10 schooldagen aanvragen. De leerplichtambtenaar neemt hierop een besluit.

D. Justitiële taak/opmaken proces-verbaal

De leerplichtambtenaar is belast met de opsporing van strafbare feiten en als zodanig verplicht bij constatering hiervan, als uiterste middel, proces-verbaal tegen de ouders en/of de jongere op te maken. Alle leerplichtambtenaren in de gemeente Haarlem zijn dan ook beëdigd als Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA). In deze hoedanigheid vallen zij onder direct toezicht van de Korpschef van de Politie regio Kennemerland te Haarlem.

Ongeoorloofd verzuim

Volgens de Leerplichtwet is elke leer- of kwalificatieplichtige¹ jongere verplicht om zich in te schrijven op een school en deze ook te bezoeken. Daarop zijn slechts enkele uitzonderingen mogelijk, zoals ziekte van de jongere, vervulling van plichten voortvloeiend uit levensovertuiging, vrijstelling of toegekend verlof. Wanneer een jongere niet voldoet aan een van bovengenoemde criteria en toch afwezig is van school, wordt daarvan door de school melding gedaan bij het verzuimloket van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Deze melding komt binnen bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling.

De Leerplichtwet kent twee vormen van verzuim:

1. Absoluut verzuim

Hiervan is sprake wanneer een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een erkende school of instelling. De controle op absoluut verzuim is primair een administratieve check door bureau bureau CAREL. Blijft een reactie op deze check uit, dan stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in. Als uit het onderzoek blijkt dat de jongere ten onrechte, dus onwettig, niet staat ingeschreven, kan tegen ouders proces-verbaal worden opgemaakt.

2. Relatief verzuim

Hiervan is sprake wanneer een ingeschreven leerplichtige jongere ongeoorloofd les- of praktijktijd verzuimt. Relatief verzuim wordt onderverdeeld naar:

- Signaalverzuim: kortdurend verzuim, vaak voortkomend uit gezinsproblematiek of sociaal-emotionele problemen, meestal afgehandeld door school.
- Zorgwekkend verzuim: verzuim van meer dan 16 uur in vier weken (wettelijke meldtermijn), waarbij vaak sprake is van multiproblematiek. De school is verplicht dit verzuim te melden bij de leerplichtambtenaar.
- Luxe verzuim: vakantie buiten de schoolvakanties om, waarbij jongeren door ouders vaak ziek gemeld worden om een paar dagen eerder met vakantie te kunnen.

Afhandeling van meldingen van relatief verzuim

Bij meldingen van relatief verzuim zal de leerplichtambtenaar een onderzoek instellen. Jongere en/of ouders worden opgeroepen voor een gesprek. In dat gesprek wordt gepoogd de oorzaak voor het verzuim te achterhalen. Qua afhandeling zijn er verschillende mogelijkheden:

- Doorverwijzing naar hulpverlenende instanties.
- Waarschuwing (ingeval van een eerste, lichte leerplichtovertreding).
- HALT afdoening, werk- of leerstraf (bijvoorbeeld bij veelvuldig te laat komen)
- Proces verbaal inzenden naar Openbaar Ministerie. De rechter bepaalt of er gestraft wordt en op welke wijze (bij hardnekkig verzuimen)

¹ De kwalificatieplicht begint in het schooljaar volgend op het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden en duurt tot de 18^e verjaardag of zoveel eerder als de jongere een startkwalificatie heeft behaald (een diploma HAVO, VWO of MBO op minimaal niveau 2)

Vrijstellingen

De Leerplichtwet onderscheidt vrijstellingen van inschrijving bij een school en vrijstellingen van geregeld schoolbezoek.

A. Vrijstelling van inschrijving bij een school

Er is een aantal gronden waarop ouders vrijstelling van inschrijving bij een school voor hun leerplichtige kind kunnen aanvragen bij de leerplichtambtenaar:

1. *Lichamelijke of psychische gronden (artikel 5 onder a)*
Wanneer een jongere op grond van lichamelijke of psychische ziekte ongeschikt is voor schoolbezoek, kunnen ouders een aanvraag voor vrijstelling van inschrijving bij een school indienen bij leerplicht. Medisch kinderdag-verblijven en kinderdagcentra bieden dagopvang aan vrijgestelde kinderen.
2. *Bedenkingen tegen de richting van de school (artikel 5 onder b)*
Wanneer ouders bedenkingen hebben tegen de richting (dus geen opvoedkundige of onderwijskundige bezwaren) van alle scholen die binnen redelijke afstand van de woning liggen dient een aanvraag bij leerplicht te worden ingediend voor vrijstelling van inschrijving bij een school.
3. *Inschrijving bij een school in het buitenland (artikel 5 onder c)*
Wanneer ouders hun kind in het buitenland naar school willen laten gaan dienen zij een vrijstellingsverzoek te doen met een bewijs van inschrijving bij de school van de jongere. Wanneer het kind langer dan acht maanden in het buitenland verblijft is uitschrijving uit het GBA volgens de GBA-wetgeving een verplichting, reden waarom ouders in een gesprek krijgen uitgelegd dat deze vrijstelling in principe slechts voor één jaar wordt afgegeven.

B. Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Er zijn omstandigheden die kunnen leiden tot vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof) van een leerling:

1. *specifieke aard van het beroep van een van de ouders (artikel 11f)*
De jongere kan vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders alleen buiten de schoolvakanties met hen op vakantie gaan. Bij specifieke aard van het beroep moet gedacht worden aan seizoensgebonden werkzaamheden in bedrijfstakken die een piekdrukte kennen en waar vakantie in de schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. De directeur van de school kan dit verlof éénmaal per jaar voor ten hoogste tien dagen toekennen, nooit in de eerste twee schoolweken.
2. *Gewichtige omstandigheden (artikel 11g)*
De jongere is door gewichtige omstandigheden verhinderd de school te bezoeken. Het gaat hier om omstandigheden die buiten de wil van ouders en kind gelegen zijn (bijvoorbeeld overlijden, begrafenis van naaste familie). Ook hier beslist de directeur over het verlenen van de vrijstelling voor een periode van maximaal tien dagen. Over aanvragen van meer dan tien dagen beslist de leerplichtambtenaar.

Vervangende leerplicht en alternatieve trajecten

Niet alle jongeren zijn “geschikt” om lesstof via theorie tot zich te nemen. Voor deze jongeren, vanaf 15 jaar, zijn er alternatieve leertrajecten waarvan praktijktijd een groot deel uitmaakt. Om deel te mogen nemen aan een dergelijk traject moeten de ouders van de jongere een verzoek voor vervangende leerplicht indienen bij de leerplichtambtenaar. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van een plan van aanpak, dat is opgesteld door de school en dat onderwijsdoelen en praktijktijd beschrijft. Doel is terugkeer naar regulier dagonderwijs.